

PROGRAMSKO VOLILNA SEJA OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS LITJA

Odgovornost za izvajanje dogovorjenih nalog

27. februarja 1986 so se v prostorih osnovne šole Litija zbrali delegati litijskih komunistov na programsko-volilni seji, ocenili svoje enoletno delo, izvolili nove organe in začrtali smernice za delo v prihodnje.

Na programsko-volilni seji, ki so se je poleg delegatov udeležili tudi član CK ZKS tov. Ivan Godec, tovarišica Nada Dolinšek, sekretar MS ZKS Ljubljana okolica tov. Andrej Ambrožič, kandidat za XIII. kongres ZKJ tovariš Karl Vidmar in predstavniki DPO občine Litija, so najprej izvolili organe konference in sprejeli poslovnik o delu občinskega komiteja, potem pa poslušali poročilo predsednika OK ZKS Litija tov. Bojana Miheliča. V njem je kri-

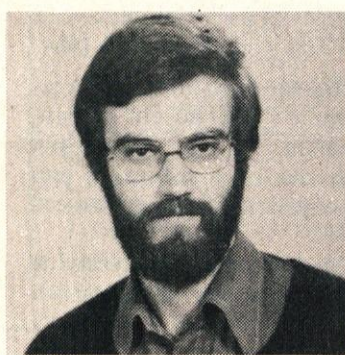
tično ocenil delo komiteja, predvsem z vidika uresničevanja sprejetih sklepov in smernic partijske konference pred letom dni.

V svoji uvodni besedi je med drugim dejal, da je treba oceniti, kje nastajajo neskladja med opredeljeno in konkretno aktivnostjo v prizadevanjih za hitrejši družbeni in gospodarski razvoj občine.

V sedanjih razmerah morajo biti komunisti vzgled na vseh področjih delovanja, zato ne sme biti prostora

Predsednik OK ZKS Litija tov. Dušan Medved

Sekretar POK ZKS Litija tov. Borut Vuković

za tiste, ki niso pripravljeni na spreminjanje razmer. Prave ljudi je treba postaviti na pravo mesto.

Po poročilu predsednika so se delegati razdelili v skupine, ki so na ločenih sejah obravnavale posamezne problemske sklope. V prvi skupini so govorili o političnem sistemu, v drugi o družbenoekonomskih odnosih in v tretji o idejnem in kadrovskem urejevanju ZK.

V razpravi, v kateri je sodelovalo kar 42 razpravljalcev, so delegati kritično izpostavili več problemov. Strinjali so se, da si bo treba še nadalje prizadevati, da bi SZDL postala tisto mesto, kjer se bodo usklajevala različna mnenja, pogledi in stališča, saj se bo s tem omogočila načelna enotnost vseh socialističnih sil v občini, znotraj katerih bo ZK uveljavljala idejnopolitični vpliv.

Družbene dejavnosti so sestavni del proizvodnih sil, treba pa je kritično proučiti tudi sedanji, pretežno računski sistem financiranja. Uveljaviti bo treba tudi polno odgovornost, s čimer bomo krepili tudi idejnopolitično vlogo ZK. Več pozornosti bo treba nameniti tudi mladinski organizaciji, ki je sestavni del SZDL.

Znanje ima vse večjo vlogo za uspešnejše in produktivnejše delo, zato bo posebna pozornost veljala prav mladim strokovnjakom. Komunisti bodo morali aktivnejše delovati tudi v sistemu SLO in DSZ.

Komunisti so tudi z vso odgovornostjo zahtevali, da se odločneje prične z izvajanjem stabilizacijskega programa in sprejetih stališč. Začne naj se s postopkom za odpravo oziroma spremembo nekaterih predpisov, ki ovirajo hitrejšo gospodarsko rast, pa tudi tistih, ki večjajo administriranje in vodijo k centra-

lizaciji odločanja. Gospodarski rezultati in izvajanje stabilizacijskih ukrepov v občini dokazujejo, da se v občini opiramo na lastne sile. Kljub naraščanju proizvodnje in produktivnosti pa se slabšajo finančni rezultati.

Glavna naloga morajo biti prizadevanja za hitrejši razvoj občine, za zadovoljevanje infrastrukturnih potreb. Za to naj prispevajo del sredstev tudi občani, ki dohodek ustvarjajo v drugih občinah. Tu ne gre za zahtevo po solidarnosti, pač pa za plačilo cene storitev.

Težave so tudi pri povezovanju lesarstva in gozdarstva, nespodbudni rezultati se kažejo tudi v kmetijstvu. Delegati so se zavzeli za odpravo ali vsaj zmanjšanje disparitet cen in znižanje obrestne mere za to panogo.

Več pozornosti bo treba posvetiti tudi informiranosti na relaciji občinska organizacija — OO ZK. V ta namen naj se prouči možnost izdajanja internih informacij, iščejo pa naj se tudi nove akcijske oblike delovanja ZK (zbori komunistov v KS, akcijska konferenca v OZD). Komunisti se morajo poleg organiziranih študijskih oblik tudi individualno marksistično izobraževati, zaostriiti pa se mora tudi odgovornost za izvajanje sprejete politike.

Delegati so kritično spregovorili tudi o pridobivanju energije in njeni porabi, še posebej pa o tem, da vse premalo izkoriščamo vodne vire.

Po sprejetih stališčih in ocenah ter programskih usmeritvah za delo v prihodnje, so delegati izvolili novo vodstvo občinske organizacije ZK. Za predsednika OK ZKS Litija je bil izvoljen tovariš Dušan Medved, za sekretarja POK ZKS Litija pa tovariš Borut Vuković.

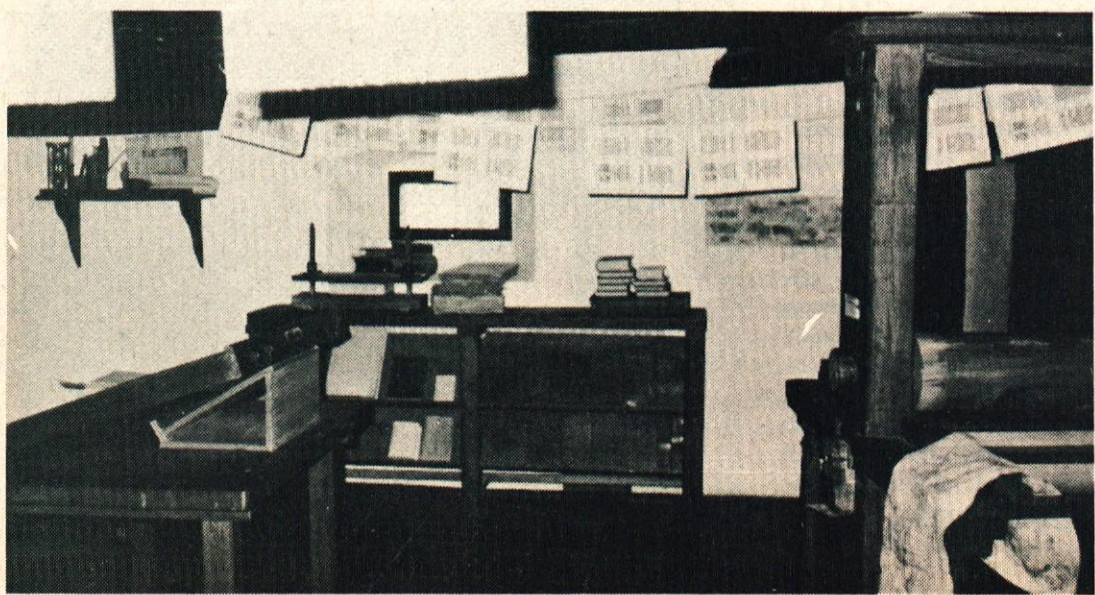
J. S.

Na programsko-volilni seji je sodelovala tudi ena najstarejših komunistk v litijski občini tovarišica Fani Sluga (Foto: GO)

Na Bogenšperku so snemali nadaljevanko o Primožu Trubarju

V času od 17. — 22. februarja so ljubljanski televiziji snemali na gradu Bogenšperk nadaljevanko o Primožu Trubarju. Na posnetku je Valvasorjeva tiskarna, kjer se je odvijalo nekaj zanimivih prizorov. (Foto: GO)

VOLITVE

Za nami so volitve in uspešno izglasovani samoprispevki

V nedeljo, 16. marca, smo volili svoje delegate za skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti. Marsikje so ob tem svečanem dejanju ponudili v referendumsko potrditev tudi programe samoprispevkov, za katere so se poprej dogovorili na zborih občanov. Nič drugače ni bilo tudi v litijski občini.

Visoka volilna udeležba (93,6%) je tudi tokrat pokazala, da se ljudje zavedajo pomembnosti tega dejanja in spoznanja, da bodo samo pravi ljudje na pravih mestih omogočili hitrejši in smejejši razvoj na vseh področjih družbenega življenja.

V 18 krajevnih skupnostih, kolikor jih sestavlja naša družbenopolitično skupnost, je bilo ta dan odprtih 57 volišč, kjer je glasovalo kar 12.113 volilnih upravičencev.

V KS Litija — levi breg, KS Litija — desni breg, v Šmartnem, na Vačah in na Dolah pa so ta dan izglasovali tudi svoje krajevne samoprispevke. V KS Litija — levi breg je bilo za samoprispevek 52,2% občanov, v KS Litija — desni breg 66,0%, v Šmartnem 62,57%, na Vačah 68,7% in na Dolah 67%.

Za nami je tako še ena pomembna zmaga, ki naj nam skupaj z vsakodnevnimi prizadevanji vseh delovnih ljudi in občanov omogoči, da bomo v prihodnost gledali še z večjim zaupanjem.

J. S.

Spoštovani bralci!

Danes bi radi pokramljali z vami o neki zelo pomembni zadevi. Vsaj mi mislimo, da je zelo pomembna. Vse kaže, da naše glasilo radi prebirate, saj dobimo kar precej pošte od vas, da v tem in tem mesecu niste prejeli Glasila občanov. Take pripombe si vestno beležimo in tudi poskušamo urediti, da ga potlej dobite. Verjamemo pa tudi, da to niso vse pripombe, čeprav si že nekaj časa prizadevamo, da bi enkrat prišli na čisto, kako je s tem. No, zdajpa, če dovolite, bi vas pozvali k akciji, ki bi ji tudi lahko rekli: Glasilo občanov v vsako gospodinjstvo. In kako bomo to dosegli?

Vabimo vas, spoštovani bralci, da nam pisno ali po telefonu (lahko tudi ustno) sporočite, če v tem mesecu niste prejeli našega glasila, če je morda vaš naslov pomanjkljiv ali pa je vmes še kakšna druga pomota. In še to. Fantje, ki odhajate na službeno vojaškega roka, javite nam svoj točen naslov, če želite prejemati Glasilo občanov, pa tudi na druge spremembe ne pozabite (premestitev v drugo enoto, odhod domov). Veliko nepotrebnih stroškov nam boste s tem prihranili!

Torej, storimo vse, da bo naše glasilo našlo pot do vas!

Pišite ali oglasite se na naslov:

Uredništvo Glasila občanov, Parmova 9 (stara občina), tel. št. 881-617.

P. s.: Sosedje, opozorite na ta članek tudi tiste, za katere veste ali vsaj menite, da ne prejemajo Glasila občanov. Hvala!

Uredništvo

Kaj misliš, sodelavec?

Na odnose v družbi vpliva več faktorjev, med katerimi pa so najpomembnejši prav gotovo:

- razvoj tehnologije in proizvodnih sredstev,
- razvoj odnosov v produkcijskem procesu,
- razvoj odnosov med ljudmi.

Ti odnosi naj bi bili v naši samoupravni družbi vse boljši. Toda, ali je temu res tako?

Že površen pregled nad našim delom in našimi odnosi nam pokaže, da ni vse zlato, kar se sveti. In kaj s tem mislimo? To so potrošniška hlastanja za zaslužkom, vse manj je na razpolago prostega časa in časa za sočloveka, delavca, otroka, naravo. Ista slika se pojavlja tudi v delovnih organizacijah.

Razvoj tehnologije in s tem vedno večja specializacija in drobljenje tehnološkega procesa so povzročili, da so posamezni udeleženci v procesu postopoma izgubili pregled nad celoto. Kot posledica se je pojavilo vedno bolj mehanično izvajanje posameznih operacij, kar je povzročilo in še danes povzroča naraščajočo odtujenost od dela. To smo želeli popraviti s samoupravnim odločanjem in razpolaganjem z delom dohodka. Toda tudi tu nismo prišli do pravih rezultatov. Iz tega lahko sklepamo, da je potrebno iskati nove poti, nove odnose, nove načine dela, ki naj bi preprečili vedno večjo odtujenost od dela.

Kaj pa je ta čudna beseda? Nič ni učena, pokaže pa na odnose med ljudmi, ki jih vedno in na vsakem koraku preganja misel na pomanjkanje časa, v službi ozka usmerjenost in nepoznavanje procesa ter sodelavcev, doma v stanovanju pa kaže na to, da se dolgoletni sosedje poznajo le na videz, poznajo pa le besedo »dober dan« in nič drugega. Torej so si tuji. Povsod smo si kot svinčeni vojaki, časa za nič, tudi zase ne.

Na podlagi teh ugotovitev lahko sklepamo, da tudi samoupravni sistem ne more zaživeti tako, kot so si zamišljali njegovi ustvarjalci.

In kaj moramo storiti, da bodo naši odnosi boljši, lepši in da bomo imeli več časa tudi zase, da bo življenje lepše in boljše? Marsikdo bi ugotovil, da je izhod v teh težkih razmerah, ko beremo o padcu produktivnosti, inflaciji, vse višjih življenjskih stroških, nemogoč.

Pogosto poslušamo: povečati moramo produktivnost, kot pogoj za to pa navajamo nove tehnologije, boljše stroje, boljše organizirano delo, večjo odgovornost. Nič pa ne slišimo, da bi bilo potrebno spremeniti naše medsebojne odnose v delovnem procesu. Kajti še tako moderna tehnologija in stroji ne morejo biti učinkoviti, če jih ne vodi in upravlja človek z vso svojo bitnostjo in srcem. Da vplete v delo ne le poznavanje tehnike, ki si jo je pridobil v izobraževalnem procesu, temveč tudi bogate izkušnje, ki jih je porodilo minulo delo.

Vse to pa sedanjni način vodenja ne omogoča. Zakajne? Še vedno v večini temeljnih organizacij obstajajo »mojstrske«, hierarhične in avtoritativne metode vodenja, ki pa so zelo enostranske in so ostanki preteklosti. Tak sistem ne dopušča razvijanja človeka in izkoriščanja znanja, nakopičenega v minullem delu, saj je še vedno v uporabi reklo: »Delaj in boji tiho«.

Iz tega se nam že sama po sebi ponuja misel. Spremenimo načine vodenja. Bodimo resnično vsi ustvarjalci, izkoristimo znanje in izkušnje vsakega sodelavca na vsakem delovnem mestu. To je naš največji zaklad in edina možnost, da uspemo in preusmerimo tok gospodarskih dogajanj.

To je ena izmed pomembnejših nalog Zveze sindikatov. Kizvajanju te misli je pristopila komisija za inovativno dejavnost pri Občinskem sindikalnem svetu. Zadal si je nalogo spreminjanja miselnosti pri strokovnih kadrih glede vodenja, zbiranja novih zamisli — inventivnosti. To bi dosegli s pomočjo uvajanja skupin za izboljšanje proizvodnje. Na podlagi programa je bil organiziran v novembru 1985 tridnevni seminar za strokovne delavce, spredhodnim pojasnilom na občinski gospodarski zbornici, da bi tako zainteresirali še vrh piramide vodenja.

Posvetovanja se je udeležilo 15 slušateljev. Vse tri dni so bile diskusije zelo živahne, kar je dokazovalo, da so teme zelo zanimive. Na koncu je bila opravljena anonimna anketa, katere rezultati so bili zelo vzpodbudni in so potrjevali, da je problem vodenja in zbiranja mnogih zamisli res tisto, kar žuli naše delavce, organiziratorje in druge. Da bi obravnavano gradivo spoznali tudi vsi ostali, bomo poizkusili v naslednjih številkah Glasila občanov objavljati najpomembnejše misli iz navedene problematike.

FRANC GROŠELJ

Kako smo gospodarili v letu 1985

Uvodoma je treba povedati, da je s 1. 1. 1985 začel veljati nov zakon o ugotavljanju in razporejanju prihodka, ki prinaša pomembne novosti v obračunskem sistemu, zaradi katerih rezultati gospodarjenja v letu 1985 niso neposredno primerljivi z rezultati v letu 1984. Da bi rezultate leta 1985 vendarle lahko primerjali z rezultati leta 1984, smo tiste iz leta 1984 (porabljena sredstva in dohodek) prilagodili novemu obračunskemu sistemu in sicer po enotni metodologiji, ki sta jo posredovala Republiški sekretariat SR Slovenije za družbeno planiranje.

Gospodarstvo

Celotni prihodek se je v organizacijah združenega dela povečal za 83%, porabljena sredstva za 95% in dohodek za 51% (primerljivi dohodek za 86%).

Najvišjo rast celotnega prihodka izkazuje Kovina Šmartno (242%) in Mizarstvo Gabrovka (169%). V omenjenih organizacijah združenega dela je izkazana tudi najvišja rast dohodka, in to v Kovini Šmartno (459%, o je 644.128 tisoč dinarjev) v Mizarstvu Gabrovka pa je dohodek večji za 222% v odnosu na leto 1984.

Takšna rast dohodka je izkazana v zaključnem računu, medtem ko je primerljivi dohodek ob upoštevanju prej omenjene metodologije za cca 25%.

Med porabljenimi sredstvi je največji porast izdatkov za plačilo obresti od kreditov za obratna sredstva, te znašajo 1.509.217 tisoč din, kar je za 177% več kot v letu 1984. Te obresti plačujejo vse organizacije združenega dela s področja gospodarstva, razen GG TOZD Gozdni obrat Litija.

Največje tovrstne izdatke sta imeli IUV TOZD Usnjarna Šmartno pri Litiji (386.437 tisoč din) in Predilnica Litija (387.834 tisoč din). Obseg obresti je velik in v izrednem porastu zaradi visokih obrestnih mer, še bolj pa zaradi povečane zadolženosti.

V letu 1985 izkazuje negativni poslovni uspeh ena temeljna organizacija združenega dela, in to Lesna industrija Litija, TOZD Mizarska proizvodnja Litija, v znesku 28.827 tisoč din. Izguba, ki je bila pokrita v okviru delovne organizacije Lesne industrije Litija, izhaja predvsem iz občutno povečanih stroškov vhodnih surovin in storniranja naročil za proizvodnjo vratnih kril, kar je bila posledica občutnega padca povpraševanja in prodaje proizvodov pohištvene industrije na domačem trgu.

Za skupno porabo je gospodarstvo v letu 1985 obračunalo 1.488.300 tisoč din obveznosti iz dohodka in čistega dohodka, kar je za 110% več kot v letu 1984 in 23,2% vsega razporejenega dohodka.

Za splošne družbene potrebe so organizacije obračunale 90.887 tisoč din obveznosti ali 1,4% razporejenega dohodka in so se povečale glede na leto 1984 za 170%.

Del dohodka za druge določene namene je letos nižji kot v letu 1984 zaradi sprememb v obračunavanju nekaterih obveznosti. Tako se po novem v breme dohodka ne krijejo več obresti za kredite za obratna sredstva, del obveznosti do delovnih skupnosti (materialni stroški), plačila bančnih storitev in stroškov plačilnega prometa.

Vsi našti izdatki so po novem obračunu poslovni stroški in se nadomeščajo iz celotnega prihodka.

Za čiste osebne dohodke so

Razporeditev dohodka

dv 000 din

	1984	1985	IND
— del za skupno porabo	709.531	1.488.300	210
— del za sploš33.614	90.887	270	
— del za druge določene namene	1.047.156	808.166	77
— čisti oseb.166.572	2.204.760	189	
— skupna poraba	215.939	457.437	212
— akumulacija	1.09.240	1.372.576	126
Razporejeni dohodek	4.263.052	6.422.126	151

organizacije združenega dela izplačale 2.204.760 tisoč din, kar je za 89% več kot v letu 1984 in 34,3% vsega razporejenega dohodka. Rast čistih osebnih dohodkov je bila za 1 indeksno točko kot v prvih devetih mesecih v letu 1985.

Poprečni čisti osebni dohodek na zaposlenega je v gospodarstvu občine znašal 51.050 din mesečno, in je bil za 86% višji od povprečnega čistega mesečnega dohodka v letu 1984 (rast življenjskih stroškov po podatkih statistike je v letu 1985 znašala 79,4%).

Najvišje povprečne osebne dohodke mesečno so obračunali v TOZD Gozdni obrat Litija (61.461 din), indeks 202, TOZD Mesarija in prekajevalnica (58.444 din, indeks 189) in v TOZD Usnjarna Šmartno (58.431 din, ind. 192). Najnižje osebne dohodke na zaposlenega so obračunali v TOZD Pletilja Litija (35.906 din, ind. 170), Gostinskem podjetju Litija (36.010 din, ind. 177) in v Lesni industriji Litija, TOZD Mizarska proizvodnja, (39.980 din, ind. 165).

Za skupno porabo delavcev so organizacije razporedile 457.437 tisoč din oziroma za 112% več kot v primerjalnem obdobju in 7,1% vsega razporejenega dohodka.

Za akumulacijo so organizacije razporedile 1.372.576 tisoč din oziroma 26% več kot v letu 1984. Rast kot tudi obseg sredstev za akumulacijo stagnira; v šestih organizacijah so

bila sredstva, oblikovana v ta namen, celo nižja kot v primerjalnem obdobju: v Predilnici Litija (IND 80), IUV TOZD Usnjarna Šmartno (IND 90), Lesni industriji Litija (IND 72), Kmetijski zadrugi Litija (IND 87), Gostinskem podjetju Litija (IND 72) in KOP Komunala Litija (IND 98).

Delež sredstev za akumulacijo je v razporejenem dohodku znašal le 21,4%, v letu 1984 pa 25,6%. V sredstvih za akumulacijo ni več amortizacije nad predpisanimi stopnjami, ker po novem zakonu celotna amortizacija spada med porabljena sredstva.

Sredstva za reprodukcijo so organizacije združenega dela v letu 1985 ustvarile v višini 2.076.562 tisoč din, kar je 39,1% več kot v primerjalnem obdobju, to je v letu 1984. Sredstva za reprodukcijo sestavljajo sredstva akumulacije in sredstva amortizacije po predpisanih stopnjah, namenjena pa so za ohranitev in izboljšanje delovnih pogojev, hkrati pa tudi za pokrivanje potreb širše družbene skupnosti.

Stopnja rasti sredstev za reprodukcijo je višja od rasti sredstev akumulacije zaradi dokaj povečane amortizacije (indeks 175). Delež sredstev amortizacije se je zaradi tega v sredstvih za reprodukcijo zvišal za 27% v letu 1984 na 33,9% v letu 1985. Delež akumulacije pa se je znižal iz 66,1% na 47,1%.

Stopnja reproductivne sposobnosti združenega dela, izračunana iz razmerja med sredstvi za reprodukcijo in poprečno vloženimi sredstvi, je znašala 14,7%, kar je za 4,3% manj od stopnje, dosežene v letu 1984.

Zunanjetrgovinska menjava. Organizacije združenega dela so v letu 1985 izvozile za 4.305.053 tisoč din oz. za 46%

več kot v letu 1984. V istem obdobju je uvoz znašal 4.241.661 tisoč din oz. 11% več kot v letu 1984.

Pokritje uvoza z izvozom se je povečalo od 77,4% v letu 1984 na 101,5% v letu 1985.

Po podatkih gospodarske zbornice občin ljubljanskega območja je bila rast izvoza v naši občini v letu 1985 bistveno hitrejša od rasti v ljubljanski regiji (3,4%) in rasti v republiški (5,9%). Med največje regijske izvoznike na konvertibilno tržišče v letu 1985 se je uvrstila TOZD Usnjarna Šmartno, in sicer na 4. mesto, Predilnica Litija pa je na 37. mestu.

Fizični obseg proizvodnje je presegel resolucijska načrtovanja za leto 1985. Najvišjo rast beležijo v Kovini Šmartno, Lesni industriji Litija in TOZD Usnjarna Šmartno.

Zaposlenost se je glede na preteklo leto v organizacijah združenega dela s področja gospodarstva (v to so štete tudi poslovne enote) povečala za 3,5% in je najvišja rast v ljubljanski regiji.

Negospodarstvo

Celotni prihodek se je povečal za 103%, isto rast izkazuje tudi ugotovljeni dohodek (primerljivi je za cca 25% višji), medtem ko je rast čistega dohodka višja za 97%.

Rasti so nekoliko višje kot v gospodarstvu zaradi poračunov osebnih dohodkov v letu 1985 za leto 1984, kar je usklajeno z določili dogovora o nalogah pri uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka v letu 1985.

Organizacije in delovne skupnosti s področja negospodarstva so v letu 1985 zaposlovale 546 delavcev oz. 1,7% več kot v preteklem letu. Tako se je zaposlenost v gospodarstvu in negospodarstvu povečala v letu 1985 za 3,3%.

Čisti osebni dohodki v negospodarstvu so znašali poprečno 62.150 din in so se povečali v odnosu na leto 1984 za 97%.

V celoti lahko ugotovimo, da so organizacije združenega dela kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja v letu 1985 uspešno poslovale in ob dobri oskrbi s surovinami in drugim reprodukcijskim materialom ter ob vse težjih likvidnostnih težavah dosegle načrtovane cilje.

OBČINSKI KOMITE
ZA PLANIRANJE IN
DRUŽBENO EKONOMSKI
RAZVOJ

Gradnja tovarne v Ješčah

Krajani Krajevne skupnosti Primskovo si že več kot desetletje prizadevajo, da bi se na njihovem območju zgradil proizvodni obrat, ki bi ustvarjal pogoje za zaposlitev delavcev. Številni poskusi in prizadevanja v

preteklosti so se končali pri iskanju ustreznega proizvodnega programa ter nosilcu, ki bi bil pripravljen zgraditi takšen proizvodni obrat v tej manj razviti krajevni skupnosti naše občine.

Trud in prizadevanja skupščine občine ter republiških upravnih organov pa bodo vendarle rodili sadove.

Načelno je dogovorjeno, samoupravni organi v delovni organizaciji Avtomontaža TOZD Tovarna grelnih naprav pa so seznanjeni, da bi ta temeljna organizacija ustanovila svoj dislocirani proizvodni obrat v naselju Ješče na območju krajevne skupnosti Primskovo.

Naloge so rokovno opredeljene, prav tako tudi prisilci za izvedbo letih. Če ne bo posebnih nepredvidenih težav, je pričakovati da bo gradnja proizvodnega objekta (cca 1000 m²) stekla jeseni 1986, poskusno obratovanje pa konec leta 1987.

Smotrna naložba

Svet Doma Tisje se je v letu 1985 odločil za investicijo ogrevanja sanitarne vode s pomočjo sončnih kolektorjev. Projektantski predračun z ostalimi potrebnimi deli za izgradnjo in funkcioniranje solarnega sistema je znašal nekaj manj kot 30.000.000.- din. Projekt se je finansiral iz sredstev SPIZ evidentiranih za občino Litija, ter ljubljanskih občin in sredstev Doma Tisje.

Pri izbiri najugodnejšega ponudnika — izvajalca pa smo prihranili toliko, da smo nabavili tudi toplotno črpalko voda-voda, ki bo ogrevala 14 m³ vode v hranilnikih tople vode, tudi kadar ne bo sonca in pozimi.

Lansko sončno poletje je ogrevalo sanitarno vodo od začetka julija do konca oktobra. V tem času smo prihranili nekaj več kot 24000 litrov kurilnega olja, kar predstavlja po cenah pred zadnjo podražitvijo nekaj več kot 2.000.000.- din. To poizkusno obratovanje v celoti opravičuje investicijo, saj smo dosegli stabilizacijske cilje, ki jih postavlja naša družba in poslovna politika našega doma. Izpolnjeni so bili naslednji cilji:

- neobnovljive vire energije smo nadomestili z obnovljivimi;
- zmanjšali smo stroške za ogrevanje sanitarne vode;
- počasneje smo povečevali osnovno ceno oskrbnega dne.

Toplotna črpalka bo začela obratovati v začetku marca 1986. Na podlagi projektov pričakujemo, da bomo za 1 KW vložene energije dobili 3 KW. Skupaj s sončnimi kolektorji bo toplotna črpalka tvorila cenen in stabilen sistem ogrevanja sanitarne vode.

Mnogi nepoučeni so kritizirali omenjeno investicijo, ker so mislili, da bomo sončno energijo ogrevali prostore pozimi. Malodko ve, da moramo v Domu Tisje okopati skoraj 100 ljudi dnevno. Za ta kopanja smo porabili za ogrevanje vode do 7000 l kurilnega olja mesečno v najbolj vročih mesecih poletja.

V dogovorjenem izredno kratkem roku je celoten sistem solarnega ogrevanja izdelal »14. OKTOBER« iz Gornje Radgone po projektni zasnovi KIT INŽINIRING STORITVE iz Ljubljane. Zanimiv je tudi podatek, da je trenutno ta objekt solarnega ogrevanja vode največji v Sloveniji.

V obdobju, ko bo energija vedno dražja, bo Dom Tisje s to investicijo ublažil rast cene oskrbnega dne.

Gusti Grošelj

Rekonstrukcija ceste v zaključni fazi

Občani, ki se vozijo po cesti Litija — Ljubljana, so lahko opazili, da se dela na rekonstrukciji ceste v Strmolah počasi zaključujejo. Kljub velikim težavam, ki so spremljale to gradnjo, pri kateri je prišlo tudi do spremembe izvajalca del, sedaj izvaja ta dela GIP GRADIS Ljubljana, TOZD Gradbeno operativna, bodo predvidoma končana v mesecu maju 1986.

Z rekonstrukcijo te ožine bo zagotovljena bistveno večja varnost udeležencev v cestnem prometu.

Z investitorjem, Samoupravno cestno skupnostjo Slovenije, pa že potekajo razgovori o novih posegih na cesti Litija — Ljubljana, ki naj bi omogočili promet tudi za težja tovorna vozila.

Štipendije iz združenih sredstev

Odbor za štipendiranje skupščine SSZ Litija je na dveh svojih sejah v oktobru in novembru podelil letošnje štipendije in razlike iz združenih sredstev in štipendijo iz Titovega sklada SR SLOVENIJE.

Za štipendije iz združenih sredstev je skupno zaposlilo 153 prosilcev, od tega 33 študentov, in 80 prosilcev za razlike h kadrovskim štipendijam, skupno 233 prosilcev.

Odbor je pozitivno rešil 188 vlog za štipendije in razlike in zavrnil 45 vlog za štipendije in razlike, večinoma zaradi preseganja dohodkovnega cenusa, ki je bil v tem letu 15.040 din, za učence oz. vozače pa še za cca 30% nižji (cca 10.500).

Tako prejema v tem letu štipendije in razlike 157 učencev in 31 študentov. Skupno znašajo obveznosti iz sklada združenih sredstev za štipendije v prvih mesecih tega šolskega leta:

— za razlike iz združenih sredstev	527.380 din
— za štipendije iz združenih sredstev	1.304.120 din
skupaj	1.831.500 din

Sredstva za štipendiranje so ostala nerazdeljena v višini 200.000 din mesečno predvsem iz teh razlogov:

- maloštevilna generacija učencev, ki je vstopila v usmerjeno izobraževanje,
- sprotno valoriziran KD v družinah prosilcev iz kmečkih družin je dvignil materialni standard prosilcev, ki izkazujejo dohodek iz kmetijske dejavnosti,
- rast osebnih dohodkov staršev prosilcev za štipendije, ki so zaposleni v TOZD Usnjarna, Predilnica Litija in še nekaterih ljubljanskih DO, je višja od poprečne rasti v republiki v preteklem letu, zato se krog upravičencev zmanjša.

Odbor za štipendiranje je zato podprl predlog republiških organov za 20% valorizacijo štipendij od 1. 12. 1985 dalje in predlog spremembe SaS o štipendiranju za dvig cenusa iz 55 na 65% povprečnega OD na zaposlene v SRS v preteklem letu za pridobitev pravice do štipendije.

Jamšek Joži je postal v tem letu štipendistka Titovega sklada. Iz tega sklada prejema štipendijo še: Liljana Tomažič, Stane Černe, Veri Grom, Lojzka Žičkar, Bernarda Koncilija.

Majda Hostnik

V SPOMIN

Stanetu Weilgoniju — Coku

V snežni belini hladnega zimskega dneva smo se 18. februarja 1986 na litijskem pokopališču poslovili od pokojnega Staneta Weilgonija, ki je 14. februarja 1986 v 72. letu sklenil svojo življenjsko pot. Iz življenja je v smrti omahnil v okolju valovitega dolenskega gričevja, kjer je preživel jesen svojega življenja, odmaknjen od domačega kraja.

Pokojni Stane se je rodil 9. 7. 1914 v Litiji, kjer je tudi doraščal in začel osvajati mladostno življenje med svojimi sovrstniki. Ob savskem bregu in utripu vsakdanosti litijskega življenja se je mladostno razdaljal v društvenem življenju takratnega časa. Kot mlad fant je že zgodaj začel iskati možnosti, da se strokovno usposobi za električno stroko, ki je bila takrat poklic bodočnosti. To je bil njegov življenjski cilj, ki ga je dosegel in v tej široki vztrajal do zaslužene pokojnine.

V začetno obdobje njegovega samostojnega življenja so kmalu posegli dogodki vojne in temni časi okupacije. Stane je kmalu spoznal, da je njegovo mesto med simpatizerji OF. Konec leta 1941 se je že znašel v ožjem krogu litijskih sodelavcev osvobodilnega gibanja. Med ljudmi je širil ideje OF, ko je delal na terenu pri vzdrževanju električnega omrežja. V letu 1944 se je vključil v Kamniško-Zasavski odred in kmalu prevzel dolžnost pomočnika četnega komisarja. Na tej dolžnosti je bil le krajši čas, ker je dobil nalogo od štaba odreda, da organizira tehniko-tiskarno Kamniško-Zasavskega odreda v Kunštem grabnu poleg vasi Cirkuše. To tiskarno je vodil do 6. januarja 1945. Tega dne so Nemci tiskarno odkrili, jo razstrelili, Staneta — Čoka pa ujeli in odgnali v begunjske zapore, od koder se je srečno vrnil.

Pokojni Stane je bil podjeten mož, praktičnega mišljenja, z velikimi idejami za izvedbo elektrifikacije po vseh hribovitih predelih litijskega okolja. Že v zaporu je s svojimi kolegi načrtoval, da, če se srečno vrne, bo najprej organiziral akcijo za elektrifikacijo vasi Jelša, kar se je dejansko uresničilo v letu 1946. Z izrazitim organizatorskim darom je znal navduševati ljudi. Tako se je v času njegovega vodenja elektrificiralo s skromno družbeno pomočjo preko 35 vasi, in to predvsem v odročnih hribovitih predelih na zahodnem predelu litijske občine.

Stane je tudi v pogledu planinskega in turističnega udejstvovanja zapustil sledove svojega neutrudljivega delovanja. Ko se je gradil planinski dom na Jančah, je bil eden tistih graditeljev, ki so bili pripravljeni s delom svojih rok v vsakem času ustvarjati delovno vzdušje. Elektroinstalacijska dela so bila njegova domena in sad njegove podjetne delavnosti. Ob svoji zgovorni naravi je znal ustvarjati veselo razpoloženje med obiskovalci planinske postojanke. Njegova osebnost je bila v takratnih časih med planinci dobro poznana, ker sta s pokojnim Edom Semeničem znala med planinci in drugimi obiskovalci doma ustvarjati veselo vzdušje, prežeto s humorjem.

Dragi Stane, hvaležni smo ti za tvoja življenjska dejanja. Ohranili te bomo v lepem spominu.

Albin Jesenšek

Podatki o poprečnih mesečnih osebnih dohodkih delavcev v SR Sloveniji v letu 1985 in zneski za določanje ravni socialne varnosti v letu 1986

V letu 1985 je bil poprečni mesečni čisti osebni dohodek delavcev v SR Sloveniji 54.967 din ali 98% višji kot v letu 1984 (po podatkih Zavoda SRS za statistiko).

Zneski za določanje ravni socialne varnosti, višine socialnovarstvenih pomoči in drugih meril iz samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic pa v letu 1986 znašajo:

a) Dogovorjene ravni socialne varnosti za posamezne skupine občanov v letu 1986 znašajo: (12. člen sporazuma):

- za delavce, druge delovne ljudi ter za učence in študente pri uveljavljanju štipendije iz združenih sredstev ter razlike h kadrovski štipendiji 30.232 din (55% od 54.967 din),

- za zmerno, teže in težko duševno ter teže telesno prizadete osebe, ki niso sposobne za samostojno življenje in delo 27.484 din (50% od 54.967 din),

- za nezaposlene osebe, nepreskrbljene odrasle osebe ter za otroke, učence in študente pri uveljavljanju drugih vrst pomoči 23.636 din (43% od 54.967 din).

b) Invalid po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb je v letu 1986 upravičen do dodatka za tujo nego in pomoč v višini 10.999 din (20% od 54.967 din), če potrebuje stalno pomoč in postrežbo druge osebe pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, in v višini 5.497 din (10% od 54.967 din), če potrebuje stalno pomoč in postrežbo druge osebe pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb. Invalid iz prejšnjega stavka, katerega stvarni mesečni dohodek oz. stvarni mesečni dohodek na družinskega člana ne dosega dogovorjene ravni socialne varnosti v tem letu, pa je upravičen še do dela dodatka v višini 5.497 din (10% od 54.967 din) (49. člen sporazuma).

c) V skladu s 58. členom sporazuma štipendija iz združenih sredstev v letu 1986 obsega:

- osnovno štipendijo, ki upošteva stroške udeležencev v usmerjenem izobraževanju v kraju stalnega prebivališča in sme dosežati za učence največ 13.742 din (25% od 54.967 din) ter za študente

največ 16.490 din (30% od 54.967 din),

- dodatek k osnovni štipendiji za povečane stroške za čas šolanja zunaj kraja ostalnega prebivališča, ki znaša 13.742 din (25% od 54.967 din),

- dodatek za stroške prevoza v šolo v medkrajevnem prometu, ki presega 1.649 din (3% od 54.967 din).

Zadnja dva dodatka se med seboj izključujeta. Izračunana višina štipendije se zmanjša za prispevek staršev, s tem da celotna štipendija ne sme presegati 30.232 din (55% od 54.967 din). Če izračunana štipendija predstavlja največ oz. manj kot 2.199 din (4% od 54.967), se le-ta ne podeli.

č) V skladu s 60. členom sporazuma bodo v letu 1986 učencem in študentom, ki so dosegli prav dober in odličen uspeh v minulem šolskem letu, izplačani dodatki v naslednji višini:

- 2.748 din (5% od 54.967) za prav dober uspeh v srednjem usmerjenem izobraževanju in povprečno oceno 8 — 8,6 v višjem in visokem izobraževanju,

- 5.497 din (10% od 54.967) za odličen uspeh v sred. usm. izobraževanju in povprečno oceno 8,7 — 10 v višjem in visokem izobraževanju.

d) Merila za dodelitev družbene pomoči otrokom (otroškega dodatka) so opredeljena v 66., 67. in 68. členu sporazuma. V primeru, da doseženi dohodki družine v letu 1985 in vse že odobrene socialnovarstvene pomoči v tekočem letu ne presegajo zneska 23.636 din na družinskega člana, se nepreskrbljenim otrokom iz te družine dodeli družbena pomoč (otroški dodatek). Višina pomoči je razlika med dejanskim dohodkom na člana družine in zneskom 23.636 din, vendar se ta praviloma ne nakazuje, v manjšem znesku kot 1.099 din. To velja za otroke iz tistih družin, kjer so starši delavci ali upokojnenci. Za družine, ki jim je glavni vir dohodka kmetijstvo, so merila drugačna. Raven socialne varnosti za otroke iz kmečkih družin je 12.642 din. Otroci iz tistih družin, kjer katastrofi in drugi dohodki družine v letu 1985 ter vse odobrene pomoči v tekočem letu ne dosežejo 12.642 din na družinskega člana, so za razliko upravičeni do družbene pomoči otrokom — otroškega dodatka. Težje telesno ali duševno prizadeti otroci, ki prejema otroški dodatek, imajo pravico do povečane

družbene pomoči še za 3.848 din (7% od 54.967 din).

V sporazumu je nadalje opredeljeno, da se pomoč dodeli v funkcionalni obliki v vseh tistih primerih, kjer je to mogoče: npr. namesto denarnega nakazila staršem otrok se družbena pomoč nakaže direktno šoli za malico ali vzgojnovarstveni organizaciji za varstvo otroka. Taka funkcionalna oblika je lahko dodeljena v višjem znesku kot bi znašala pomoč v denarni obliki. V denarni obliki znaša najvišji znesek odobrene družbene pomoči otrokom v letu 1986 8.245 din na otroka (15% od 54.967).

e) V skladu s 92. členom sporazuma je občan v letu 1986 upravičen do oprostitve doplačila (participacije) k cenam zdravstvenih storitev, če stvarni mesečni dohodek na družinskega člana v letu 1985 ne presega 24.735 din (45% od 54.967 din).

f) V skladu s 95. členom sporazuma socialne razmere občana in njegove družine štejejo v letu 1986 za poseben pogoj pri dodelitvi solidarnostnega stanovanja:

- če stvarni mesečni dohodek samskega občana v letu 1985 ne presega 27.484 din (50%) do 35.729 din (65%),

- če stvarni mesečni dohodek na družinskega člana v družini z dvema ali več člani ne presega od 21.987 din (40%) do 27.484 din (50%) in

- če pri mladih družinah stvarni mesečni dohodek na družinskega člana ne presega 32.980 din (60%) do 38.477 din (70%).

Za odobrene socialnovarstvene pomoči velja, da se le-te ne dodeljujejo, če je skupni znesek pomoči manjši kot 1.099 din, razen v izjemnih primerih. Z zneskom 1.099 din se namreč socialna raven družine bistveno ne spremeni, administrativni stroški v zvezi z dodelitvijo in nakazovanjem te pomoči pa so večji kot odobrena pomoč. Izjema je v primeru nakazovanja funkcionalnih oblik družbenih pomoči otrokom, v primeru nakazovanja varstvenega dodatka in delne nadomestitve stanarine.

Navedeni podatki se bodo upoštevali pri ugotavljanju upravičenosti do socialnovarstvenih pomoči v letu 1986, uporabljali pa se bodo od 1. maja 1986 dalje.

Tatjana Zajc in Marina Krnel

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Prva zimska šola v naravi

Obe šoli v naravi — zimska in letna — sta že več kot desetletje v programu osnovne šole, žal ne v zagotovljenem, marveč v dogovorjenem, kar pomeni, da nista obvezni.

V naši občini že osem let uspešno organiziramo ob pomoči Občinske izobraževalne skupnosti Litija sedemdnevno letno šolo v naravi, zimsko pa smo, zaradi pomanjkanja sredstev, omejili le na tečaj smučanja, ki poteka v domačem kraju ali pa na bližnjih smučiščih, od koder se lahko učenci vsak dan vračajo domov.

V Šmartnem pa smo se minulo jesen odločili, da pripravimo za letošnjo zimo za naše petošolce pravo šolo v naravi; ugodna priložnost se nam je ponudila na Vogarju nad Bohinjem, kjer je planinski dom slovenskih železničarjev. Priprave so stekle šele v začetku novembra, ko smo na roditeljskem sestanku ugotovili, da večina staršev podpira našo zamisel. Vedeli smo, da bo največ težav s financiranjem, zato smo

naslovili vloge za denarno pomoč na šestnajst organizacij združenega dela, kjer so zaposleni starši petošolcev. Kar polovica se jih je odzvala, in sicer: Usnjarna, Kovina in Mesarija iz Smartna, Predilnica, Lesna in Združenje obrtnikov iz Litije, TOZD Elektro Ljubljana okolica in Gozdno gospodarstvo Ljubljana — obrat Litija. Tudi Občinska izobraževalna skupnost Litija nam je zagotovila pomoč pri prevoznih stroških in dnevnicah pedagoških delavcev, nekaj sredstev pa so prispevali še učenci sami z zbiranjem odpadnega papirja.

Šestdnevno bivanje na Vogarju nad Bohinjem je izredno uspelo. Z učenci so šli njihovi razredniki, ki so skrbeli za pouk, učitelji smučanja, z njimi pa sta bili še šolska zdravnica in medicinska sestra, ki pa sta zdravili le lažje prehlade in žulje. Osebe planinskega doma — z oskrbnikom in predstavnikoma Železniškega gospodarstva Ljubljana Slavkom Lasnikom in Stanetom Kozincem — se je res

trudilo za ugodno počutje vseh udeležencev šole v naravi ter poskrbelo tudi za prevoz smučarske opreme ter nahrbtnikov od Stare Fužine do Vogarja in nazaj.

Ob zaključku prve zimske šole v naravi pa razmišljamo že za naprej, kako bo prihodnje zimo. Želimo, da bi dogovori stekli v občinskem merilu, saj tudi financiranje letne šole v naravi zaradi izrednih vsakoletnih podražitev še ni dokončno rešeno. Zavedamo se, da na Občinsko izobraževalno skupnost ne moremo v celoti računati, saj ji zmanjkuje sredstev za druge pomembne naloge, poiščemo pa lahko še druge možnosti. V okviru občine bi se morali dogovoriti o iskanju najcenejših rešitev za organizacijo letne in zimske šole v naravi, pritegniti k sodelovanju tudi starše, organizacije združenega dela ter nekatere samoupravne interesne skupnosti, kakor je to praksa že v drugih slovenskih občinah. Nekaj napotkov za nadaljnje delo pa pričakujemo tudi od okrogle mize o organizaciji šole v

Prevoz opreme so opravili bohinjski konji s sanmi

Skupina se pripravlja na pouk smučanja

Pred spanjem so učenci in učitelji poskrbeli za prijetno zabavo v domu

Praznovanje dneva žena

Ob letošnjem 8. marcu so se v šmarski krajevni skupnosti zvrstile tri prireditve. Cicibani iz otroškega vrtca so s kulturnim programom in z darili, ki so jih sami izdelali, prvi razveselili svoje mame, šolarji in mladina pa so pripravili krajevno proslavo v avli šole. Na sam praznik pa je bila krajša svečanost še v šmarski Usnjarni, kjer je poleg učencev osnovne šole sodelovala še Folklorna skupina Javorje.

Boris Žužek

naravi, ki jo bomo izvedli v Šmartnem že v tekočem šolskem letu, vključili pa smo se še v javno razpravo o šoli v naravi, katere podbnica je Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Naj bo ta sestavek ne le naša iskrena zahvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da smo prvo zimsko šolo v naravi uspešno izpeljali, ampak tudi izziv za nadaljnje uspešno sodelovanje, saj bomo le s skupnimi močmi lahko začeto akcijo nadaljevali tudi v prihodnje.

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

Stanovanjsko poslovni objekt na Vačah

Krajevna skupnost Vače se je že pred časom odločila za krajevni samoprispevek v višini 3% tudi z namenom, da omogoči gradnjo večnamenskega objekta na Vačah, v sklopu katerega bi si zagotovila tudi prostore za delo organov in družbenopolitičnih organizacij krajevne skupnosti.

Realizacija te gradnje pa se je odmikala, saj je bilo za to potrebnih veliko finančnih sredstev, ki pa jih krajevna skupnost ni mogla zagotoviti.

V dogovoru o temeljih družbenega plana občine Litija za obdobje 1986—1990 je na območju krajevne skupnosti Vače predvidena gradnja nove trgovine, prostorov za poštni promet in treh nadomestnih stanovanj. To je bila osnova, da se je v okviru zainteresiranih organizacij oziroma skupnosti oblikoval samoupravni sporazum o medsebojnih odnosih

pri izgradnji stanovanjsko-poslovnega objekta na Vačah.

Izdelan je idejni projekt, pridobljeno je soglasje Regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Ljubljana. To vse je omogočilo, da se je pristopilo konkretnim aktivnostim za izgradnjo stanovanjsko poslovne objekta, v sklopu katerega bodo zagotovljeni prostori za trgovino z mešanim blagom, prostori za poštni promet in ATC, nadomestna stanovanja in prostori za delovanje organov krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij.

Naloga ni lahka. Vendar je potrebno poudariti, da je interes vseh udeležencev sporazuma enoten, da je gradnja tega objekta družbeno in ekonomsko upravičena, prostori pa nujno potrebni za razvoj dejavnosti.

Socialnovarstvene pomoči v letu 1986

Socialnovarstvene pomoči se od 1. maja 1985 dodeljujejo po določilih sprejetega samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic, ki je enoten za vso Slovenijo. Tako so bile višine socialnovarstvenih pomoči za vse dosedanje upravičence izračunane na podlagi podatkov o doseženem dohodku družine oz. posameznika v letu 1984 in na podlagi dogovorjene ravni socialne varnosti za posamezne skupine občanov v letu 1985. Zaradi intenzivnejšega povečevanja cen nekaterih osnovnih življenjskih stroškov je bilo dogovorjeno na ravni republike, da se odobreni zneski teh pomoči med letom postopno usklajujejo, torej ne ostanejo isti do novega izračuna. Usklajujejo pa se v skladu z ocenjeno rastjo poprečnih osebnih dohodkov delavcev v Sloveniji. V letu 1985 so bili poprečni osebni dohodki večji za 98% v primerjavi z letom 1984. Pri pomočeh v otroškem varstvu in socialnem skrbstvu je bil del tega povečanja opravljen s 1. septembrom 1985 (za 30%). Prva letošnja valorizacija teh pomoči pa bo 1. marca za dodatnih 20% na prejšnjo že povečano višino pomoči, za ostalo procentualno razliko pa se povečajo od 1. maja letos. S 1. aprilom letos se na novo odmerijo tudi prispevki k oskrbnim stroškom v vzgojno-ovarstveni organizaciji na podlagi dohodkov družine iz leta 1985 in bodo znašali 35% poprečnega doseženega mesečnega dohodka na družinskega člana v letu 1985.

V socialnem skrbstvu pa navedena povečanja pomenijo večje denarne pomoči kot edini vir preživljanja, ki znašajo od 1. marca dalje 18.600 din (prej oz. od 1. septembra 1985 so znašali 15.500 din) mesečno na upravičenca; denarne pomoči kot dopolnilni vir preživljanja pa se povečajo na 9.300 din (prej 7.750 din) mesečno na upravičenca. Skladno

s tem pa se povečajo tudi enkratne inčasne denarne pomoči kakor tudi rejnine. Nove višine rejnin za zdrave rejence znašajo od 1. marca letos za rejence od 0—2 let starosti 18.840 din mesečno (prej 15.700 din), za rejence od 2—6 let starosti 18.600 din mesečno (prej 15.500 din) in za rejence od 6—14 let ter nad 14 let starosti 20.400 din mesečno (prej 17.000 din). Rejnjina za otroke, motene v telesnem in duševnem razvoju, se poveča na 21.000 din mesečno (prej 17.500 din); za rejence, ki se šolajo in preživljajo v rejniških družinah le soboto in nedeljo, pa se krije rejnjina v višini 6.960 din (prej 5.800 din).

Vsi dosedanj upravičenci do socialnovarstvenih pomoči (družbene pomoči otrokom in delne nadomestitve stanarine) morajo posredovati podatke o doseženih dohodkih družine v letu 1985 in vse ostale spremembe na obrazcih SPN-2 do konca meseca marca 1986 (to določilo ne velja za prejemnike štipendij in pomoči socialnega skrbstva). Vsi, ki uveljavljajo pomoč prvič pa oddajo vlogo na obrazcu SPN-1 prav tako do konca marca. Navedene izpolnjene obrazce občani pošljejo na CENTER ZA SOCIALNO DELO LITIJA s pripisom »za enotno evidenco«, Parmova 9, Litija. Oddajo pa jih lahko tudi v svoji delovni organizaciji ali krajevni skupnosti, ki so dolžne prejeti obrazce oz. vloge takoj posredovati na Center za socialno delo Litija, da bodo novi izračuni pravočasno pripravljani.

Vsi novi upravičenci bodo prejemali pomoči po merilih samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic od 1. maja letos dalje na podlagi podatkov o doseženem dohodku družine v letu 1985 ter pozitivnih mnenj, ki so potrebna. Za dosedanje upravičence, ki so pomoči že prejemali, mnenje krajevne skupnosti oz. organizacije združenega dela ni ponovno potrebno, ampak se pri ponovnem

izračunu in odločanju o odobritvi pomoči upošteva dosežen dohodek družine v letu 1985 ter ostale nastale spremembe. Vsem tistim upravičencem, ki novih podatkov na obrazcu SPN-2 ne bodo predložili v roku, se s 1. majem 1986 ustavi izplačevanje pomoči. Za tiste dosedanje upravičence, ki od 1. maja dalje ne bodo več upravičeni do pomoči, ker se je njihovo socialno stanje bistveno izboljšalo, tudi valorizacija od 1. maja ne velja. S 1. majem letos se bodo torej izdajale negativne odločbe za dosedanje upravičence, ki na podlagi novih podatkov pomoči ne potrebujejo več ter ugotovitev za vse nove vlagatelje zahtevkov za socialnovarstvene pomoči. Pozitivne ugotovitve dosedanjim upravičencem, ki bodo vsebovale nove določene višine družbenih pomoči otrokom na podlagi dohodkov, ki so jih družine dosegle v preteklem letu in upoštevale dodeljene socialnovarstvene pomoči v letu 1986, se bodo izdajale s 1. septembrom 1986. Izvedeni pa bodo tudi morebitni poračuni za čas od 1. maja do 31. avgusta 1986.

Do spremembe pri novem določanju družbenih pomoči otrokom s 1. maja na 1. september je prišlo zaradi racionalizacije postopkov in spoštovanja vrstnega reda uveljavljanja socialnovarstvenih pomoči (najprej se uveljavlja varstveni dodatek k pokojnini, denarna pomoč za brezposelnost, delna nadomestitev stanarine, štipendija iz združenih sredstev in razlika h kadrovske štipendiji in šele šesta po vrstnem redu je družbena pomoč otrokom). S to spremembo bodo vse te pomoči, ki pogojujejo višino družbene pomoči otrokom (otroški dodatek), že določene. Do 1. septembra pa se normalno valorizirajo tisti zneski družbenih pomoči otrokom, ki so bili ugotovljeni na podlagi podatkov iz leta 1984.

Tatjana Zajc in Marina Krnel

KRAJEVNA SKUPNOST PRIMSKOVO

Telefonski priključki na Primskovem

Tudi razvoj in izgradnja telefonskega omrežja na območju krajevnih skupnosti Primskovo sta vplivala na rezultate o uvedbi prvega krajevnega samoprispevka, in to v pozitivnem kot tudi negativnem smislu.

Krajevna skupnost Primskovo se zaveda, da je bilo krajevno telefonsko omrežje zgrajeno le v neposredni bližini ATC centrale na Primskovem. To je vplivalo na to, da krajanji v oddaljenih krajih, ki telefon tudi nujno potrebujejo, tega niso mogli dobiti.

V okviru programa krajevnega samoprispevka so predvidena določena sredstva (sicer skromna) za sofinanciranje izgradnje krajevnega kablanskega telefonskega omrežja. To je

bila osnova, da je podjetje za PTT promet Ljubljana prvotno načrtovano gradnjo prej omenjenega omrežja iz B programa (nezagotovljena sredstva) uvrstilo v A program in s tem izrazilo tudi svoje pripravljenost za realizacijo oz. izgradnjo krajevnega kablanskega telefonskega omrežja na območju krajevnih skupnosti Primskovo.

Toda potrebno bo še veliko naporov in dela krajanov, da bi si zagotovili telefonski priključek in s tem izpolnili tako veliko in dolgoletno željo.

PRIPRAVILI:
OBČINSKI KOMITE ZA PLANIRANJE
IN DRUŽBENO EKONOMSKI RAZVOJ

KRAJEVNA SKUPNOST POLŠNIK

Gostovanje kresniških pevk

16. februarja so pevke iz Kresnic prvič obiskale Polšnik in se predstavile s svojim programom. Skupaj z domačim pevskim zborom so obiskovalcem nudile prijetno urico narodnih in umetnih pesmi, ki so bile namenjene slovenskemu kulturnemu prazniku. Pevke, pevci in obiskovalci so v tej uri pozabili na skrbi in probleme, odložili vsakodnevna bremena in se prepustili ubranim glasovom in prijetnim melodijam. Celo na sneg so pozabili! In ta je naletaval, kot da bi hotel preizkusiti odločnost in moč gostov. S tem pa je bilo potrjeno že staro geslo: »Kdor poje, ne misli slabo,« lahko pa ga dopolnimo še z nadaljevanjem: »... ima dobro in odločno srce.«

Mislil, da smo vsi občudovali pogum pevk, ki jih ni ustavila niti slaba, zasnežena in težko prevozna pot. Če pa so hotele to pot premagati še v nasprotni smeri, so se nanjo morale podati peš, v burji in snežnem meteuju. Občudovali smo njihovo voljo, odločnost in pogum. Vsi upamo, da se bomo še kdaj srečali, le da bo tokrat drugačen čas in upajmo, tudi lepo vreme.

Pevski zbor Polšnik ima v svojih letnih programih kot redno dejavnost tudi izmenjalne koncerte z zbori iz občine in tudi izven nje. Pevci menijo, da so to nepozabna srečanja, ki tkejo prijateljske vezi, hkrati pa dvigajo zavest in kvaliteto zbora. Vsakemu izmenjalnemu koncertu navadno sledi

še klepet in izmenjava izkušenj tako med pevci kot med zborovodji. Prav tu pa se lahko odpravi marsikatero napaka in sprejme nasvet, ki vsakega moralno okrepi, saj je bilo vse izrečeno med prijatelji in namenjeno prav njim.

Darinka Ribič

Praznovanje dneva žena

Navada je že, da 8. marec praznujemo svečano, delovno in v vselem razpoloženju. Prav tako je bilo letos obarvano praznovanje tudi na Polšniku. Člani dramske skupine KUD Polšnik so pripravili igro Simona Neila Bosa v parku. S pozhrtvovalnim delom in vestnimi vajami so razveselili nabitno polno dvorano obiskovalcev, ki jih je nagradila z bučnim aplavzom. Člani KUD so bili tudi pobudniki pogostitve po končani prireditvi. Zelo pohvalna je bila postrežba, ki jo je izvedel moški del članov. Sredstva za pogostitev so prispevale KS, LD Polšnik in KUD. Čeprav je bilo zbranega denarja malo, smo ga enakomerno porazdelili tudi za žene v Konjščici in na Mamolju, za kulturne programe pa so poskrbeli sami. Pozabili pa nismo tudi na osamele in ostarele žene. Njim smo namenili skromna darila, ki so jih raznesli mladinci naše OO.

Čeprav skromno, pa je praznovanje minilo v vselem razpoloženju in zadovoljstvu. Vse žene, matere in dekleta, ki jim je bilo to praznovanje namenjeno, pa na izkazano pozornost in izrečene tople besede ne bodo kmalu poozabile.

Darinka Ribič

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Zbiramo sredstva za lasten program samoprispevka

Takoj po razveljavanem IV. občinskem samoprispevku so v Krajevni skupnosti Kresnice pristopili k akciji za uvedbo 2% krajevnega samoprispevka.

V široki in kvalitetni javni razpravi je večina krajanov ocenila, da je bil program občinskega samoprispevka ustrezen. Poleg prepotrebne kanalizacije, neurejenih cest, zlasti v Kresniškem vrhu, opreme športnega doma, s katero bi le-ta še bolj ustrezal kulturni dejavnosti, so krajanji ugotovili, da bi bilo potrebno urediti tudi večjo materialno pomoč Gasilskemu društvu, ki v sestavi civilne zaštite skrbi za varnost

občanov in premoženja pred požari in drugimi elementarnimi nesrečami. Nekaj sredstev pa so se odločili tudi nameniti za urejanje rekreativnih površin.

Izid referendumu (66% ZA), ki je bil izveden v decembru 1985, kaže na to, da so krajanji kljub težjim gmotnim razmeram še vedno pripravljeni z lastnimi sredstvi in delom pomagati reševati skupne težave.

Pogoj za takšno sodelovanje pa je predvsem dobra informiranost krajanov in argumentirana obrazložitev predlogov.

M. V.

KRAJEVNA SKUPNOST VINTARJEVEC

Iskrice veselja in pomladi v Domu Tisje

V sivem, meglenem nedeljskem popoldnevu 9. 3. 1986 je Dom Tisje obiskal kar poln avtobus otrok, mladincev in krajanov, ki so prišli iz Dol, da se predstavijo s svojim programom in čestitajo ob dnevu žena.

V jedilnici, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička, je vladala tišina in nestrpnost ob pričakovanju nastopa. Z veselo melodijo ansambla Dolski fantje je bila prekinjena tišina in ustvarjati se je začelo veselo razpoloženje.

Napovedovalka je predstavila KS Dole kot eno najbolj oddaljenih v litijski občini, ki leži med hribi in globočami. Pozimi je veliko snega, spomladi pa vabijo cvetoči travniki. Tukaj prebivajo veseli ljudje in živahni otroci, ki so še

zlasti pozimi, ko je visok sneg in polno zametov, pravljunaki. Radi prihajajo v šolo. Poleg učenja se ukvarjajo še z glasbo, recitacijo, plesom, igranjem. Čeprav so zelo oddaljeni in je do avtobusa uro in pol hoda, radi prihajajo v šolo. Saj veste, v šoli so prijatelji, pa igrišče in žoga, smučanje. Doma pa je treba poprijeti za delo. Kljub oddaljenosti jim nikoli ne zmanjka veselja do nastopanja. Domačemu občinstvu so se že večkrat predstavili, zunaj kraja pa imajo manjkraj priložnost pokazati se. Bili so nestrpnji, lica so žarela od pričakovanja.

Program so začeli z igrico Žarka Petana Obtoženi volk. Joži, Magda, Jasnja, Barbara, Sonja, Mateja, Ana, Manja, Dejan, Tinči, Gregor in Tomaž so pričarali dramatično vzdušje sodne dvorane, kjer so obtožili volka. Komaj devetletni Gregor je odlično zaigral nič kaj potrtega volka, ki so ga obdolžili velikega zločina. Ko so sodnik,

obtoženka in branilec s svojim dostojanstvenim nastopom predstavili svoje priče, je v dvorani nastala sodna tišina. Po eni strani se je gledalcem Rdeča kapica seveda smilila, ampak volka niso mogli obsoditi, ker je bil revček zelo lačen. Lovci je bil smešen, maščevalen, poln lovske in ribiške domiselnosti. Potem se je pojavil še eden od bratov Grimm pa strog paznik, ki je poznal samo paragafe. Malce naglušni babici pa je bil volk kar všeč. Velik trud, ki so ga učenci vložili v pripravo igre, je bil poplačan z dolgim aplavzom. Sledil je nastop najmlajših. O materini dobroti nam je recitiral Vladimir, kako je, če si žalosten, osamljen in brez upov. Takrat je potrebno poiskati smehljaj na ustnicah matere, materine oči, nežne roke.

O mamic, ki je najlepša, najboljša, najbolj skrbna in sploh naj, so nam pripovedovali Mateja, Barbara, Marinka. Zaigrali in zapeli so še: Mateja, Herman, Vesna, Tadeja, Janez, Irena,

Milan, Mili, Sandi, Natalija, Stanko, Metka in Matjaž.

Plesno ritmična skupina Zvonček je ob zvokih pesmi Mišel zaplesala in v marsikaterem vzbudila željo po plesu. Dolski fantje so z dvema poskočnima melodijama zaključili program. Vime-nu doma se nam je zahvalila tovarišica s toplimi besedami.

Radi smo prišli in nastopili, jim prinesli kanček veselja in upanja na pomlad, na tople dni. Plah nasmeh na ustnicah, namig ob poskočni melodiji, ploskanje je vzbudilo v učencih zadoščenje, da se je splašalo potruditi. Hkrati so nam dokazali, da zna biti tudi jesen življenja lepa, če je izpolnjena z otroškimi smehom.

Ko je avtobus odpeljal, so še dolgo roke mahale v pozdrav, mi pa bi najraje ostali, želeli smo si, da bi naš obisk podaljšali, da se ne bi nikoli končal. Toda odšli smo z upanjem, da jim bo zdravje služilo, da se naslednje leto zopet srečamo.

Jožica Vrtačnik

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

IGRE BREZ MEJA — Sneg prinaša poleg skrbi — tudi zabavo in sprostitvev. Tako je bilo tudi v nedeljo, 16. februarja, na Klancu nad Vačami: pa čeprav je močno snežilo in je mraz neusmiljeno pritiskal. Po klancu navzdol so se spuščali tekmovalci, člani mladinskih ekip, ki so se udeležili prvih Iger brez meja na Vačah. Organizator je bila ZSMS Vače. Zadala si je kar težko nalogo in jo za prve opravila dokaj uspešno. Tekmovalne ekipe so se pomerile v štirih disciplinah: smuk s padnji v rokah, spust na traktorskih zračnicah, vlečenje sani po hribu navzgor in ples na snegu, v smučarski opremi seveda! Kdo bo prvi in kdo zadnji, na teh igrah ni bilo najbolj pomembno. Tekmovalce je vodilo geslo: Važno je sodelovati. Točke, ki jih je zbrala ocenjevalna komisija pa so pokazale, da so se najbolje odrezali Šmarčani.

Sicer bolj maloštevilni gledalci so hrupno navijali za svoje tekmovalce in se pri tem prijetno zabavali. Prireditvev je bila dobra, torej naj ostane v programu mladinske organizacije tudi prihodnjo zimo. (Milka Rogelj, foto: GO)

KRAJEVNA SKUPNOST DOLE

Že III. krajevni samoprispevek

7. februarja so krajanji KS Dole pri Litiji na seji skupščine sprejemali zelo važne predloge in sklepe, ki so pomembni za nadaljnje delo, napredek in blagostanje vseh občanov.

O delu KS v preteklem letu je poročal predsednik sveta KS Slavko Celestina. Obširno je opisal delo sveta KS Dole, navedel je številno sej sveta, poravnanih svetov, potrošniškega sveta. Poročilo je zajemalo tudi ves potek gradnje šole na Dolah, kar je bilo povezano s številnimi sestanki gradbenega odbora in ogromno urami prostovoljnega dela. Ni zanemarljivo dejstvo, da je bilo potrebno ogromno truda in dobre organizacije, da je šola narejena do te faze. KS opravlja še številna druga dela, zlasti na komunalnem področju.

Veliko je bilo pripomb krajanov na slabo vzdrževanje cest oziroma na pomanjkanje sredstev, ki bi omogočala normalno komunalno vzdrževanje. Vid Praunseis je informiral glede težke situacije vzdrževanja cest v republiki, saj je dejal, da 30 km cest prehaja v vzdrževanje na občinske rame. Po razpravi je bil zavzet sklep, naj KS pridobi točno število km cest, ločeno po soseskah, nakar se bodo določila sredstva za vzdrževanje, tj. pluzenje in posipanje krajevnih poti.

Nazadnje je podal še srednjeročni plan razvoja za obdobje 1986—1990.

Plan dela za leto 1986 obsega:
— nadaljnjo izgradnjo šole,
— dokončanje tel. omrežja,
— pripravo za izgradnjo mrliške vežice (načrti in predračun),
— vodovode,
— elektriko, transformatorsko postajo Kal,

omrežje Berinjek, kabliranje el. omrežja Dobovica, Gadne, — ureditvene načrte,
— izvedbo krajevnega samoprispevka,
— omet dvorane in gasilskega doma.

Z iztekom II. krajevnega samoprispevka bi morali za uresničevanje načrtovanih nalog v naslednjem srednjeročnem obdobju razpisati III. krajevni samoprispevek. Sredstva samoprispevka bi namenili za:

1. sofinanciranje in dograjevanje šole na Dolah,
2. za vzdrževanje krajevnih cest (posipanje in pluzenje),
3. za ostale komunalne ureditve, ki izhajajo iz samupravnega sporazuma o temeljih plana KS Dole pri Litiji.

Uvedli naj bi ga za dobo 5let, in sicer od 1. januarja 1987 do 31. decembra 1991.

S samoprispevkom bo predvideno zbranih 30.068.000.-din sredstev, ki bodo v celoti porabljena za namene, in sicer:
— 50% za sofinanciranje in dograjevanje OŠ Dole,
— 33,3% za vzdrževanje krajevnih cest,
— 16,7% za ostale komunalne ureditve.

Referendum bomo izvedli v nedeljo, dne 16. marca 1986, skupaj z ostalimi volitvami.

Zakaj so se krajanji odločili v gospodarsko težki situaciji za samoprispevek? Predvsem zato, ker edino s tako zbranim denarjem lahko zagotovijo nemoteno delo in življenje v najbolj razdrobljeni, oddaljeni in gospodarsko slabo razviti krajevni skupnosti v litijski občini. Kadar širša družbena pomoč zataji, si moramo pomagati sami. Pa bo vseeno premalo.

Jožica Vrtačnik

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Aktivni tudi na kulturnem področju

Pred dnevi smo dobili v naše uredništvo program kulturnih prireditev, ki jih v zimskih večerih prirejajo v Jevnici.

Tako so imeli v soboto, 1. marca, v gosteh kantavtorja Janija Kovarčiča, 8. marca so s pesmijo in plesom zaželeli vse najlepše za praznik tudi svojim ženam, materam, babicam, dekletom, na programu pa so še slovenski večer z Mitom Trefaltom, 1. občinsko prvenstvo v družabnih in popularnih plesih ter revija glasbe, plesa, videospotov in lepote.

Jevniškim kulturnikom je treba za tak program prav gotovo čestitati. Toliko prireditev se ne vrstijo tudi v mnogo večjih krajih ne. (J. S.)

Kultura

»Predstavljamo se« tudi letos

Šolsko kulturno društvo Zvonček in Kulturno umetniško društvo Janez Vajkard Valvasor sta tudi ob letošnjem kulturnem prazniku organizirali v avli šole v Šmartnem tradicionalno prireditev »Predstavljamo se«. Polna dvorana je spremljala nastop devetih skupin: ritmično-plesne skupine Galeb pod vodstvom Erike Sedevečič, cibanov iz šmartnega vrta (Vlasta Logar), mladih kitaristov (Drago Zajc), otroškega pevskega zbora (Lojzka Koritnik), mladinskega pevskega zbora (Janko Slimšek), Zasavskih rogistov (Dane Namestnik), mešanega pevskega zbora Zvon (Marjana Vidic), Folklorne skupine Javorje (Ida Dolšek) in tamburaškega orkestra, ki se je tokrat prvič predstavil po dobrem letu delovanja pod vodstvom mlade pianistke Urške Meglič.

Nad 200 nastopajočih vseh starosti pa je občane šmarnske krajevne skupnosti tudi opozorilo, da je šolska avla premajhna zlasti za plesne in gledališke prireditve, ki si jih domačini tudi želijo, zato naj bi s sredstvi prvega občinskega samoprispevka, o katerem se odločajo sredi marca, čimprej uredili prostorno dvorano v Zadružnem domu.

Skrb za mlade na prvem mestu

V prvi polovici marca je izvedlo Kulturno umetniško društvo Jevnica redni letni občni zbor. Začel se je z nastopom ritmične skupine Rondo, nato pa so se zvrstila poročila in druge točke dnevnega reda. Kulturna dejavnost je v jevniški krajevni skupnosti zelo pestra, saj deluje v KUD — večsekcij: mešani pevski zbor, Poljanski oktet, ritmična sekcija RONDO s tremi skupinami, recitacijska sekcija, knjižnica in likovna dejavnost, ki se povezuje s podružnično šolo, v kulturno življenje pa vključujejo še otroke iz vrta in mladino. Letos pa se je na novo pojavila še klubska in prireditvena dejavnost, ki bo organizirala klubske večere in večje prireditve, namenjene krajanom vseh starosti.

V letnem in srednjeročnem načrtu kulturne dejavnosti posvečajo Jevničani precej pozornosti ne le posameznim vrstam in njihovi množičnosti, ampak tudi izobraževanju in nagrajevanju strokovnih sodelavcev, kar naj bi pripomoglo k boljšemu delu in hitrejšemu napredku kvalitete skupin. Pohvaliti pa moram njihovo skrb za vključevanje mladih v kulturno življenje, saj jih najdemo v vseh sekcijah in skupinah, najbolj pa so navdušeni za plesno dejavnost.

Kljub temu, da je utrip kulturnega življenja v Jevnici dovolj močan in zadovoljuje potrebe občanov, pa so starejši člani KUD na občnem zboru le izrazili željo, da bi se najbrž še našli nekdanji vneti igralci, ki bi se v sodelovanju z mlajšimi lotili študije celovečerne igrice ter ponovno oživili nekdanje zelo razvito gledališko dejavnost. Za zagnane Jevničane tudi ta želja najbrž ne bo neuresničljiva.

Gostovanje šmartskega Zvona na Vrhniki

Pred letom dni je moški pevski zbor vrhniške Usnarne gostoval v Šmartnem pri Litiji, za letošnji 8. marec pa smo mu člani in članice Zvona vrnilo obisk. Srečanje je potekalo v dvorani osnovne šole Ivan Cankar, v kateri se je zbralo nad 200 hvaležnih poslušalcev. Spored so začeli domači pevci, pred nastopom Šmarčanov pa so se predstavili še mladi vrhniški glasbeniki. Program je domiselno povezoval igralec Jože Logar. Za zaključek sta oba zbora skupaj zapela še dve skladbi, nato pa sta si izmenjala še darila; Vrhničani so nam dali podobo Ivana Cankarja, mi pa njim sliko Valvasorjevega Bogenšperka. Po koncertu so nam gostoljubni domačini pripravili v njihovem obratu družbene prehrane še družabno srečanje.

Boris Žužek

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

Pojemo, plešemo, igramo

Plakati s takšnim naslovom so vabili Vačane na prireditev, ki jo je KUD Lipa pripravilo v nedeljo, 9. marca, v počastitev dneva žena. Polna dvorana obiskovalcev je uro in pol uživala ob programu, ki so ga oblikovali šolarji, mladinci, moški pevski zbor in Ržiški fantje.

Najprej so nastopili otroci. S pesmijo, besedo in plesom so mamam še enkrat povedali, da jih imajo radi. Sreča, ki je žarela na obrazih otrok, je našla svoj odsev na ženah v dvorani. Kako lepo je biti mama!

Program je nadaljeval domači pevski zbor. Njihovi ubrani glasovi so poželi priznanje gledalcev. Škoda le, ker je zbor številčno šibak. Želimo mu, da bi se okrepil in uspešno nadaljeval bogato pevsko tradicijo v svojem kraju. Naj izzveni to tudi kot vabilo novim članom za sodelovanje.

Veseli do glasbe in plesa je združilo 14 mladih v plesno skupino. Tokrat so se predstavili prvič, toda prepričani smo, da ne zadnjič. Njihov nastop je pomenil osvežitev, nekaj, česar na prireditvah do sedaj nismo srečevali.

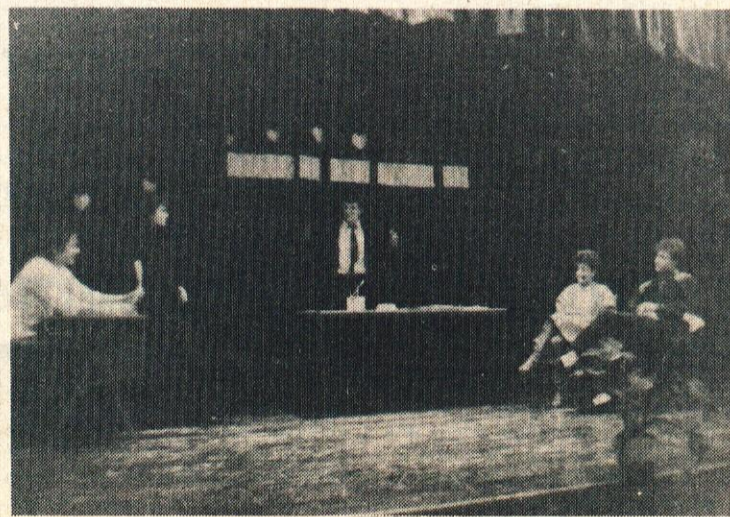
In že so bili na vrsti Ržiški fantje. Dobra volja se je razlila po dvorani. Njihovi veseli zvoki so poskrbeli za vedro razpoloženje med gledalci.

Glas napovedovalca je oznanil še Nušičevo komedijo Analfabet. Z njo se je predstavila mlada, domača igralska skupina. Njihova dobra igra je navdušila prav vse. Kdo je analfabet, je poleg igralcev na odru ugibal tudi marsikdo v dvorani. Vsi pa so se prav od srca nasmejali. Buren aplavz na koncu je bil za nastopajoče najlepše priznanje.

Prireditve Pojemo, igramo, plešemo je predstavila skoraj vso ljubiteljsko kulturno dejavnost na

Vačah. In lahko smo zadovoljni! Še se bo pelo, plesalo in igralo!

Milka Rogelj
Foto: Marjan Rogelj

Prireditev v počastitev dneva žena z naslovom

Za vaš praznik, mamice

V torek, 4. marca 1986, sta Glasbena šola in Matična knjižnica Litija — enoti Zavoda za izobraževanje in kulturo Litija, pripravili v dvorani na Stavbah zanimivo prireditev, ki so jo poimenovali Za vaš praznik, mamice.

V kulturnem programu, ki ga je vodila Jožica Konjar, so mladi z glasbo, recitacijami in plesi pokazali, kako radi imajo svoje mamice. Na prireditev so se dobro pripravili, saj so preko plakatov in posebnih vabil obvestili kar najširši krog mamic, babic, tet in vseh, ki jih imajo radi. No, v dvorani jih res ni bilo toliko, kot so jih mladi

pričakovali, so pa tiste, ki so bile, bolj uživale.

Za mamice in žene iz Litije so igrali harmonikarski orkester pod vodstvom Jožeta Dobravca, pianistka Urška Meglič, harmonikaš Matjaž Barbo, peke so mlade pevke, peslali sta mlajša in starejša baletna skupina pod vodstvom Žužane Bartha, pesmi pa so recitali učenci Glasbene šole Litija. Na prireditvi pa je prvič sodeloval novoustanovljeni oktet iz Litije, ki je zapel nekaj čudovitih pesmi.

Ob tej priliki so odprli tudi zanimivo razstavo risb Marije Smolej iz Kresnic, ki jo je pripravila ZKO Litija. Slikarka Smolejeva je prikazala portrete gojencev doma, ki potrebujejo posebno pozornost in skrb zaradi svoje drugačnosti. Razstavo bodo prenesli še v druge kraje občine.

Topel aplavz na koncu prireditve je pokazal, da so bile mamice zadovoljne in da si takih prireditev še želijo.

J. S.

V programu so sodelovale tudi učenske baletne skupine OŠ Litija pod vodstvom Žužane Bartha. (Foto: GÖ)

80 let planinskega društva Litija

V jubilejne kulturne društvene dogodke preteklega leta v litijski občini se je uvrščal tudi jubilej 80 let ustanovitve in razvoja Planinskega društva Litija.

Predstavitev tega pomembnega planinskega jubileja o nastanku organiziranega planinstva v Litiji je iz objektivnih razlogov v precejšnji zamudi, ker je bila svečana kulturna zaključna proslava v okviru praznika občine Litija še 22. 12. 1985. To je bilo jubilejno leto. Kljub tej časovni zakasnitvi je le umestno, da našim planincem in občanom osvetlimo, kako so se v preteklosti začele porajati planinske

ideje v litijem in zasavskem prostoru.

Leta 1905 je bila ustanovljena Zasavska podružnica za zgornje Zasavje Slovenskega planinskega društva v Ljubljani. Ta Zasavska oziroma litijska podružnica se je pozneje preimenovala v Podružnico osrednjega slovenskega planinskega društva Litija — Zagorje. Sedež je bil v Litiji, pozneje, leta 1940 pa v Zagorju, kjer je v sami Litiji zaradi kadrovskih problemov usahnila planinska aktivnost, s tem pa tudi članstvo. V Zagorju pa je bilo članstvo v stalnem porastu. Na ugoden razvoj planinstva v Zagorju je vplivala

niziran pristop k sami akciji glede snovanja za ustanovitev planinske podružnice v gornjem Zasavju, in to v Litiji in v Posavju v Sevnici. Ta zgodovinski korak je bil v obeh primerih uresničen v letu 1905. Od tega časa dalje je v tem zasavskem in posavskem prostoru zaživelo planinstvo, ki si je utiralo pot planinskih zamisli tudi v ostale kraje Zasavja.

Med organizatorje planinstva v takratnem začetnem času spada kot ustanovitelj z drugimi ustanovnimi člani v Litiji Ivan Jenko, za Sevnico pa Blaž

porasta članstva se je ljubiteljstvo do gora in planin tako razvilo, da so običajna zavetišča postala premajhna. Vse to je narekovalo, da bo treba zgraditi planinske kočice ali domove. Litijska podružnica je že v letih 1928/29 začela z akcijo za izgradnjo planinske kočice na Zasavski gori. Glavni pobudnik za izgradnjo kočice na tej osrednji planinski točki med Litijo in Zagorjem je bil takratni dolgoletni predsednik Ferdo Tomazin iz Šmartnega. Članstvo je z vso smelostjo in zagnanostjo prevzelo vso skrb in delo na lastna ramena in tako je takratnim planincem uspelo, da so bile uresničene njihove zamisli in hotenja. Litijska podružnica je na podlagi materialnega prispevanja in prostovoljnega dela članov slavila v letu 1931 veliko delovno zmago, saj je bil dosežen velik uspeh, ker je bila zgrajena in oddana svojemu namenu Tomazinova planinska kočica na Zasavski gori.

V takratno planinsko razgibanost je v četrtem desetletju obstoja nastopil vojni čas usoden za celotni slovenski narod. Vojna vihra je leta 1941 posegla tudi med slovenske planinske vrste in planinski svet življenja. Vsa teža osvobodilnega boja se je prenesla v zavetje prostranstva gora in gozdov. Planinske kočice in domove pa je zbrisala s planinskih vrhov, ker so stali v središčih partizanskih borbenih položajev. Zasavska gora pa je bila uporna gora, saj je nudila s svojimi pobočji zatočišča in izhodišča za borbene — bojne pohode Zasavskega bataljona Lojzeta Hohkravta.

Po prvih letih svobode so nastopile nove razmere, ki so pogojevale potrebe za drugačno planinsko organiziranost, ker je zgornje Zasavje bilo upravno politično drugače razdeljeno kot pred vojno. Zaradi takih razmer je bilo najprej ustanovljeno samostojno PD Zagorje in nato še PD Litija.

Ob tej novi organiziranosti sta bili obe planinski društvi postavljeni pred nove odgovorne naloge za gradnjo novih planinskih domov. Planinsko društvo Zagorje je nasledilo Zasavsko goro in tem tudi obvezo, da zgradi nov dom, ker je bila Tomazinova kočica med vojno požgana.

Planinsko društvo Litija pa je bilo postavljeno pred dejstvo, da si poišče in pridobi drug ustrezen vrh v bližnji okolici Litije, ki naj bi ustrezal litijskim planincem. Po ogledu vseh višjih vrhov je bila sprejeta odločitev, da Janški vrh postane simbol in točka litijskih planincev. S tem se je porodila tudi ideja, da se čimprej zgradi planinski dom na Jančah. Priprave za gradnjo so potekale v letih 1954/55. Gradnja je kmalu postala realnost, in to pod zelo težkimi pogoji, ker na Jančah ni bilo speljane ustrezne ceste. Z velikimi prizadevanji in požrtvovalnim prostovoljnimi delom takratne generacije planincev je bil dom leta 1959 končno zgrajen. Dom je dobil ime Planinski dom II. grupe odredov na Jančah PD Litija. To ime je spominsko obeležje na znano borbo II. grupe odredov z nemškimi okupatorji na Jančah.

S tem zgodovinskim opisom so prikazane le glavne značilnosti nastajanja razvoja in delovanja našega planinskega društva v preteklih 80 letih.

Da je društveno življenje v planinskih vrstah lahko kljubovalo vsem težavam v različnih obdobjih, se je treba zahvaliti kljubovalni moči in volji članstva. Stanje in gibanje članstva je bilo velikokrat v posameznih letih različno. Največje število je bilo 780 članov. S tem številom se uvršča planinstvo v najbolj masovno telesnokulturno organizacijo v občini.

Ob zaključku našega jubilejnega planinskega zapisa naj bo izražena še posebna zahvala za sodelovanje s kulturnim programom na svečani jubilejni proslavi: Moškemu pevskemu zboru s Polšnika, Mešanemu pevskemu zboru Zvon iz Šmartnega, Folklorni skupini iz Javorja in Zasavskim registrom.

Albin Jesenške

Na proslavi ob 80-letnici PD Litija je govoril predsednik PD Litija tov. Albin Jesenšek, v kulturnem programu pa sta med drugimi sodelovala tudi mešani pevski zbor »Zvon« iz Šmartna pod vodstvom Marjane Vidic in moški pevski zbor s Polšnika z dirigentom Ivanom Fojkarjem. (Foto: Zofka)

ugodna kadrovska struktura za vodstvene funkcije. Te funkcije so prevzeli ljudje, ki so bili prežeti s planinskimi idejami in so imeli za amatersko delo dovolj poslušala. Kljub spremembi sedeža je podružnica še vedno delovala za celotno območje takratnega litijskega političnega okraja, ki je obsegal sodni okraj Litijo z Zagorjem.

Pričetki idejnega snovanja za nastanek organiziranega planinstva v Litiji so nastali v obdobju narodnega prebujanja, ki je vplivalo tudi na takratne čase družbenopolitičnih razmer v sami Litiji in širšem slovenskem prostoru. Vse to je pogojevalo, da se med takratnimi izobraženci začela prebujati planinska ideja in narodna zavest za orga-

Jurko. To so bili pionirji planinstva, ki so začeli utirati planinska pota in obeleževati ta pota s prvimi markacijami. Ob rasti članstva, ki je bilo prežeto s planinskimi idejami in ljubiteljstvom do naših gor, so se sedaj začela graditi planinska zavetišča, ki so polagoma bila zgrajena na vseh pomembnih zasavskih vrhovih. To začetno razvojno obdobje planinstva v našem okroju pa je že v prvem desetletju zagrenila prva svetovna vojna. Zaradi vojnih razmer ni bilo možno normalno aktivno delovanje na področju planinstva.

Po končani vojni se je ob rojevanju takratne jugoslovanske državnosti začelo ponovno razvijati planinstvo, in to v takih organizacijskih oblikah kot v predvojnem času. Spričo nenehne

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

Tečaj o negi bolnika

Februarja je RK Sava ob sodelovanju občinskega odbora RK organiziral tečaj o negi bolnika na domu.

Udeležilo se ga je 14 žensk, ki so ob zaključku prejele potrdila o uspešno opravljenem delu. Teoretično in praktično je predstavila negovanje bolnika medicinska sestra Monika Smuk iz Litije.

Tečajnice so bile zadovoljne, saj so spoznale, kako je treba negovati, hraniti, umivati in ljubče skrbeti za bolnika v domači hiši, pa tudi v sosednji hiši ne smemo pozabiti, kaj se dogaja s človekom, ki je potreben naše pomoči.

Nega na domu se na splošno omeji na akutne bolezni, pri katerih pričakujemo, da bosta zdravljenje in nega uspešna, da bo bolnik hitro ozdravel. Včasih pa se srečajo strážne osebe tudi z nalogo, da morajo skrbeti za kronične ali starejše bolnike s telesnimi okvarami in jim nuditi prvo pomoč. Pri mnogih boleznih moramo upoštevati tudi posebne napotke in navodila, tako na primer pri infekcijskih boleznih, ko ni neizogibno, da se bolnik zdravi in neguje v bolnišnici. Tudi pri negi in oskrbi bolnega otroka in bodoče matere ter porodnice moramo upoštevati določene posebnosti, da bo humano pomoč vsak bolnik sprejel z zadovoljstvom in občutkom, da ni v breme svojim najbližjim.

Angelca Ocepek

ŠE POMNITE, TOVARIŠI!

Napisal:
Krhlikar Franc —
Srakar

Intendantura kamniško-zasavskega odreda

Pri preskrbi z obutvijo in obleko za naše bataljone (II. bat. z Janč je bil že na našem sektorju) nam je izredno prav prišla pošiljka iz zraka. Nekega dne, mislim, da je bilo meseca septembra 1944, smo dobili depešo iz IV. op. cone, da naslednji dan tudi mi dobimo pošiljko iz zraka. Sporočili so nam, da naj napravimo manjše ognje v obliki črke L, in sicer med 11. in 13. uro. Prostor mora biti izbran tako, da je konspirativen in da kresovi ne bodo vidni sovražniku. Za tak prostor smo izbrali naselje Strnico, ki leži v mali dolini, okrog pa je bilo precej travnikov in njiv, delno z gozdom, gozdičem in sadnim drevjem. Tega dne smo mobilizirali vse zanesljive kmete v okolici, ki so imeli vprežno živino. Ko smo ob določeni uri sedeli še ob temnih kresovih, smo naenkrat zaslišali brnenje letala, ki je prihajalo iz doljenjske smeri. Hitro smo zažgali pripravljena ognjišča, iz katerih je bilo izptiče perspektive dobro vidna črka L. Pričakovani smo, da bo letalo že nad Litijo, ko smo naenkrat zaslišali streljanje. Dobro so se videli razdrobljeni žareči drobc granat okoli aviona. Nanj so začeli streljati v Pogoniku, kjer so imeli 12 nemških 20 m m topov za zaščito železniškega mostu, ki pelje čez reko Savo. Ko je pilot že videl naše znamenje, se je

takoj usmeril proti Sv. Gori, nato pa nadaljeval polet proti našim kresovim. V primerni razdalji nam je dal rdeče znamenje iz svetilke, da nas vidi, jaz pa sem mu takoj vrnil z žepno svetilko. Vožnja se je nadaljevala v smeri proti Pohorju, potem pa je vse utihnilo. Stali smo nemi in razočarani ob ognjiščih, kajti dolgo smo čakali na vrsto, pa nam je tudi sedaj sreča splavala po vodi. Naenkrat ponovno zaslišimo brnenje motorja, ki se nam je približeval. Letalo je trikrat preletelo naše zemljišče, potem pa smo opazili zeleno luč, kar je bilo znamenje, da je naloga izvršena in da odhaja. Tudi jaz sem se mu zahvalil s svetilko. Ko se je vse umirilo, smo se razpršili po terenu in kmalu v bližini opazili velike bele krpe na travniku, nekaj pa tudi po drevesih. Treba je bilo požgati nekaj smrek, da smo prišli do vseh pošiljk. Odrpelo se ni samo eno padalo. Danilo se je že, ko je zadnji voznik pripeljal zračne dobrote na predvideno mesto. Zaradi konspiracije je moral voznik prej razložiti, nato smo sami znesli blago v bunkerje v zato namenjene prostore. Pri drugi pošiljki s črko K smo imeli malo smole, toda kljub temu se je dobro končalo. V dolinici, kjer smo imeli prižgane kresove, je pred prihodom aviona nastala tako gosta

megla, da nas pilot ni mogel opaziti. Krožil je nad nami, toda ni bil prepričan. Zato je spet poletel proti Sv. Gori, kjer je opazil dve svetilki, ki sta goreli na dvorišču pri kmetu Kostrunu v Cirkušah. Domačini so namreč ličkali koruzo. V upanju, da je prišel na pravo mesto, je odrgel cel tovor okrog omenjenega posestva in se vrnil v letalsko bazo. K sreči so bili v bližini partizani iz naše enote, zaposleni pri tehniki, ki so spravili blago na varno. Tako je tudi ta pošiljka prišla v prave roke kljub temu, da je bila malo okrnjena. Ker smo ravno pri teh doživljajih, naj omenim še tretjo zračno akcijo, ki se je odvijala kar pri belem dnevu, okoli 12. ure, na Kalu nad Trbovljami. Transportno letalo sta spremljala dva lovca, ki sta nenehno vjugala okoli in s tem zmanjševala hitrost. Za spoznavni znak smo napeli na večjem travniku kar dve beli rjuhi, zraven pa je stal obveščevalec z rdečo zastavo v roki. Letalo se je hitro usmerilo na pripravljeni prostor in odrglo tovor z dvanajstimi padali. Kasneje sem zvedel, da, ko so se avioni vračali proti Dolenski, so Trboveljčani od veselja metali v zrak klobuke ali druge predmete, ki so jih imeli pri sebi. Takrat so bili že šteti zadnji dnevi velikega rajha. Za te dogodke so dobro vedeli tudi zavezniki, zato so se hoteli

prebrali verze, kiso jih med dobrotami poslale mlade skojevke. Seveda je bila naša prva skrb spet za ranjenca v bolnici in za nepokretne, kiso bilinastanjeni na raznih kmetijah. No, to je trajalo nekaj dni, potem si pa spet lahko videl v koloni borca, ki je bil poleg orožja obremenjen tudi s hrano. Včasih pa le ni bilo lahko sestavitvi jedilnega obroka z enim ali štiri leta starim fižolom. Takrat smo borce vedno tolažili, da se kmalu vrnemo na stari sektor, kjer bodo boljši življenjski pogoji. To je bilo čisto razumljivo, saj so bili odredovci večina doma iz Moravske in litjske doline, iz okolice Domžal in Ihanain rudarskih revirjev. Vsak borec se je najraje gibal v okoljih, ki so mu bila znana, večkrat pa je dobil tudi kakšen paket od domačih. Ob vseh naporih našega odreda je včasih posijal tudi žarek veselja. Večkrat smo priredili mitinge ali uspelo prehranjevalno akcijo brez žrtev. Vedno mi je še v spominu Miklavževanje na Izlahah ter prihod godbe na pihala iz revirjev. Proti novemu letu se je položaj zelo poslabšal, ko je sovranič začel vedno bolj pogosto pritiskati za nami. Uknila se je gospodarska in druga dejavnost, ni bilo več pogojev. V okolici Moravske doline je bilo

precej funkcionarjev IV. op. cone, ker se je umaknila iz Gornjega grada. Za tiste čase nam je zelo prav prišla rezerva, ki smo jo imeli v bunkerjih, saj smo pridno segali po njej. Zimske mesece smo preživeli v znamenju velikih hajk in vedno pogostejših premikov. Meseca marca smo prešli več ranjenecv iz pohoda Štirinajste, ki smo jih porazdelili po raznih vaseh in jih oskrbovali. Takrat že ni bilo več problemov s hrano, ker smo še bolj pogosto opravljali rekvizicije pri izdajalcih. Tudi kmetje so nam dali hrano, četudi so bili zadnji grizljaji, je bila svoboda že na pragu. Konec vojne smo dočakali na Kalu nad Trbovljami, desetega maja pa smo vkorakali v Trbovlje brez bojev. S tem pa se ni bila zaključena naša borba proti okupatorju. Enajstega maja smo prišli v Rimske Toplice. Zauzavili smo zadnjo divizijo princa Evgena z Alaksandrom Lerom na čelu, ki se je umakala iz Balkana. Ker so ustaši videli našo maloštevilno moč, so nas napadli in s tem prizadejali veliko izgubo, nemška divizija pa se je začela ponovno premikati proti Celju. Čez nekaj časa sem se v Sent Pavlu v Savinjski dolini poslovlil od naše enote in šel na takratni okraj Litija.

(se nadaljuje)

DOBRA VOLJA IZ PARTIZANSKEGA NAHRBTNIKA

Damjanova zvižaća

Ko je aktivist Damjan prišel na javko v Potoško vas, ga je mlada vaška obveščevalka prosila, naj jo vzame v partizane, ker jo baje nek gestapovski vohun stalno zasleduje. No, in dobrodušni, včasih pa malce nagajivi Damjan, je stopil v kuhinjo k njeni materi, češ da je prišel mobilizirati hčerko. Mati pa odločno ne in ne, kajti Nemci bi jo takoj selili, če bi šla hči v gozd. »Le počakajte, mamca,« si je mislil Damjan, »saj znamo še drugače!« Ze naslednji večer sta stopila v hišo dva vojaka v črnih uniformah. Gestapovca? Z odločnim ukazom sta aretirala dekle. Mati je vsa iz sebe in objokana vpraševala, kam jo vendar ženeta, kjebo

Žicar Drejče

Partizanski bolničar Drejče je bil dober in požrtvovalen partizan. Zelo dobro se je razumel na svoja opravila ter vestno skrbel za ranjence in bolne in si sploh prizadeval pomagati vsem. Imel pa je slabo lastnost, da se je po vaseh rad obnašal kot zdravnik in seveda užival pri ljudeh zaupanju ter prejemal od njih kakšne priboljške. »Mamca, strašno sem lačen in žejen, da mi kar kruli po želodcu,« je ponavadi potarnal Drejče, ko je prišel v kakšno hišo. »Imate kaj kruhka, kakšno klobasco, pečico krhljev, morda požirek šnopčka?...« je nadaljeval s svojo žicarsko molitvico, si poželjno mencial dlani in se najraje sukalo po kuhinjah okoli žensk. Takoj ko je Drejče kaj dobil, je navadno očitno zadovoljen vprašal: »Kako pa drugače, mamca, ste zdravi?« Če je kmetica kaj potarnala, da jo muči revmatizem, boli glava ali da jo pečejo oči, da ji ni dobro v želodcu ali kaj drugega, se je hitro znašel. Odpri je bolničarsko torbo, potegnili iz nje majhno stekleničko in dal vsakršnemu bolniku vedno ene in iste vrste zdravilo — kapljice!

ZAHVALA

21. februarja je zahrbtna bolezen iztrgala iz naše sredine skrbnega moža, očeta, dedka, tasta, brata, strica in svaka

ANTONA HAUPTMANA
st.
interniranca Mathausna in Aawschwitza

Iskreno se zahvaljujemo vsem, posebej še sosedom za pomoč v teh riddkih dneh, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, tistim, ki so skrbeli za zvonenje, požrebecem govorniku za poslovlje besede, pevcem iz Šmartnega, g. župniku za lep cerkevni obred, gasilskim društvom, ki so ga spremljala na njegovi zadnji poti ter vsem, ki ste prišli od blizu in daleč ter tako počastili njegov spomin. Zahaljujemo se ZD Litija in osebju Gastroenterološke klinike KCLjubljana za ves njihov trud in lajšanje bolečin, še posebno dr. Severju.

Za njim žalujejo: vsi njegovi

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERTJA KOP Komunala Litija, 61270 LITJA, Ponoviška 15,

objavlja prosta dela in naloge:

- Vrtnar**
Pogoji:
— končana poklicna šola ustrezne smeri
— eno leto delovnih izkušenj
— poskusno delo traja tri mesece
- Delavec za prodajo plina ter druga opravila**
Pogoji:
— končana šola tehnične smeri
— poskusno delo traja tri mesece
— izpit B kategorije
Pisne prijave z ustreznimi dokazili sprejema kadrovska služba KOP Komunala Litija, Ponoviška 15. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Komisija za sprejem otrok v Vzgojnovarstveno organizacijo Litija

objavlja

VPIS

— dojenčkov (starost od 1 — 2 let)
— predšolskih otrok (starost od 2 — 7 let)

za vstop v VVO Litija v šolskem letu 1986/87 v tele enote:
a) »Medvedek«, Litija — Bevokva 1
b) »Najdihojca«, Litija — Cesta komandanta Staneta 8
c) »Ciciban«, Šmartno — Ustje 102
d) »Kresnička«, Kresnice — Kresnice 23/b
e) »Kekec«, Sava — Sava 57
f) »Jurček«, Jevnica — Jevnica n.h.

Vpis bo v mesecu aprilu 1986 v prostorih uprave VVO Litija, Bevokva ulica št. 1, vsak dan, razen sobot, od 7. — 14. ure, ob ponedeljkih pa je možen vpis od 7. — 16. ure.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, atija in starega ata

ALOJZA VERBAJSA st.,
po domače JERNEJOVEGA LOJZETA iz Vintarjevca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za pomoč in vsem, ki ste v teh težkih dneh sočustvovali z nami. Še posebno zahvalo smo dolžni GPG Grosuplje, Predilnici Litija, Mercatorju TOZD Golovec, trgovini Šmartno, SP Žalag, Železniški postaji Litija, TOZD za promet Ljubljana — Moste, Komunali Litija za vence in cvetje, izkazano sočutje in izrečeno sožalje. Hvala tudi župniku iz Šmartnega za lepo opravljeno obred in šmarskim pevcem za zapeto žalostinko. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zalujoči: žena Marija, hčerka Vida, sinovi Jani in Lojze z družinama ter Jože in Marjan, brata Toni in Ciril, sestri Štefka in Pepca in ostali sorodniki.

OBVESTILO

Članarino za krajevno organizacijo SZDL Litija desni in levi breg bomo pobirali v mesecu aprilu 1986. Letošnja znaša 100.- dinarjev. Zbrana sredstva bomo porabili za stroške organizacije prireditev »DEDKA MRAZA«.

KO SZDL Litija desni in levi breg

Čebelarstvo

Življenje z naravo je nekaj najlepšega. Tisti, ki so temu zelo blizu, so tudi čebelarji. V naši občini jih imamo. Le malokdo pa ve, da se združujejo v eno največjih društev v občini. Šteje preko 140 članov. Je pa tudi nekaj čebelarjev, ki niso člani. Pravimo, da so neorganizirani.

Društvo deluje že vrsto let, vodijo pa ga člani na popolni ljubiteljski podlagi in s skromnimi sredstvi. V zadnjem času nekaj sredstev prispeva tudi sklad za pospeševanje kmetijstva. Proizvode čebelarjenja poznamo: med, propolis, cvetni prah in čebelji strup ter vosek, toda ti proizvodi ne predstavljajo vsega. Velik del koristnosti je skrit nepoznavalčevim očem. Malo ljudi ve, da večji delež koristnosti čebele nudijo z opravevanjem sadnega drevja in ostalih kultur. Brez tega bi bili kmetijski pridelki kakovostno slabši, pridelek pa mnogo manjši. V svetu se tega zelo dobro zavedajo in z raznimi subvencijami pospešujejo razvoj. Pri nas pa se ta miselnost šele počasi uveljavlja. V ZDA lastniki sadovnjakov in drugih nasadov plačujejo postavljane panjev v nasadih v času cvetenja. Podobno je tudi drugod po svetu. Pri nas pa mnogi ravno takrat z veseljem škropijo sadno drevje. Zakon pri tem sicer štiti čebelarje, škropljenje naj bi bilo takrat omejeno ali pa naj bi čebelarje o škropljenju pravočasno obvestili, da bi tisti dan čebele zaprli. V nasprotnem primeru odmrne mnogo živalic. Ena izmed osnovnih nalog društva je popularizacija čebelarstva in dejavnosti, da bi vsi spoznali pomembnost te panoge.

Društvo si je zadalo še tele naloge:
— nenehno izobraževanje članov,
— vzgoja čebelarskega podmladka,
— proizvodnja in distribucija pridelkov,
— vodenje boja proti kužnim boleznim,
— pomoč čebelarjem,
— sodelovanje z drugimi društvi v domovini in zamejstvu, s ciljem spoznavanja novih tehnologij in dela,
— sodelovanje z veterinarsko službo in drugo.

Pogosto je izvajanje teh nalog težko, zlasti zato, ker se neorganizirani čebelarji ne izobražujejo dovolj, posledica tega pa je razvoj kužnih bolezni. Boj proti temu pa ni uspešen, ker ne zajema vseh čebelnjakov. Da bi ta problem vsaj delno rešili, bomo poskusili pomagati neorganiziranim čebelarjem s članki in nasveti v čebelarskem koticu našega glasila. Nekateri bodo stvari še poznali, drugi pa se bodo z njimi seznanili. Morda bo s tem zamakalo tiste čebelarje, ki niso člani društva, da se nam pridružejo, saj velja beseda »v slogi je moč«. Čebelarji, sodelujte z nami!

Franc Grošelj

OBVESTILO

Obveščamo borce in aktiviste NOV in ostale občane, da je tudi letos možnost oddiha na morju v našem počitniškem domu v Banjolah. Dom v Banjolah bo odprt od 15. 4. do 15. 10. 1986. Vse ostale informacije dobite ob prijavi. Prijave sprejemamo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 11. ure.

Občinski odbor ZZZB NOV Litija, Ponoviška 6

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

MARIJE ŽELEZNIK
roj. GROZNIK, 1906,
iz Črnega potoka št. 4,

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izraženo ustno in pisno sožalje in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti ter darovali cvetje. Posebna zahvala velja kolektivom TOZD Usnjarna Šmartno, Predilnica Litija in Ginekološke klinike v Ljubljani ter osebju Doma Tisje za nego v času bolezni. Hvala pevcem za zapete žalostinke, organistu in župniku za opravljeno obred in spremstvo.

Vsem še enkrat hvala!

Zalujoči: Kovačević

Občinsko prvenstvo v veleslalomu

	Ime in priimek	Martuljek	Kresnice	Slivna	Obč. prv.	Skupno
Ž/C	ŠTEFKA KODRMAN				25	25
Ž/B	JELKA KOTAR	25	25	25	25	100
	MARJANA DEŽELAK	20	/	/	20	40
	MARJANA BIZJAK	12	20	/	/	35
	IVANKA VEHOVEC	15	15	/	/	30
Ž/A	OLGA VRHOVEC	/	/	20	/	20
	ŠPELA KOVIČ	25	25	25	25	100
	DANI KOKALJ	20	11	15	12	58
	SONJA TOMŠIČ	/	20	/	/	20
	IRENA KOS	/	/	20	/	20
	NADA LAVRIČ	/	/	/	20	20
	ANDREJA MARN	/	15	/	/	15
	FANI MAROLT	/	/	/	15	15
M/D	LADO KAVŠEK	25	20	25	25	95
	VINKO UVODIČ	20	25	20	20	85
	LADO BORIŠEK	15	12	12	12	51
	KOVIČ JOŽE	/	15	15	15	45
M/C	LUDVIK KOFOL	12	11	11	/	34
	JANEZ KOVIČ	25	25	25	25	100
	TINE VERHOVEC	20	20	20	20	80
	TONE REPINA	15	11	10	6	42
	ALOJZ MAHKOVEC	12	10	15	/	37
	BINE BIZJAK	9	5	11	10	35
M/B	JANEZ HAUPTMAN	7	8	/	9	24
	STOJAN KONCILJA	/	12	/	11	23
	SREČO KOTAR	20	15	15	15	56
	DRAGAN LUCIČ	25	/	25	12	62
	JERNEJ KONJAR	/	25	11	20	56
	JOŽE ČOŽ	/	/	20	25	45
M/A	TONE CIRAR	9	10	/	11	30
	JERNEJ KOVIČ	25	25	/	25	75
	JANI INTIHAR	10	/	25	12	47
	MARKO ŠKULJ	12	20	/	15	47
	MATJAŽ KLINC	15	/	/	20	35
	JANKO SLAPNIČAR	20	12	/	/	32
	MITO VEHOVEC	/	/	20	5	25
	JANEZ KOKOVICA	9	4	/	9	22

Izračun je izdelan za prvih sedem v posamezni kategoriji

V izvedbi TVD Partizan Litija in športnega društva Vače je bilo na smučišču na Slivni izvedeno letošnje občinsko prvenstvo v veleslalomu, ki je bilo upoštevano tudi za SKL pokal Litije v posameznih kategorijah.

Zanimanje za to prvenstvo je bilo precejšnje, saj se je tekmovanja udeležilo 150 smučarjev, ki so tekmovali v štirih pionirskih kategorijah, treh ženskih ter štirih moških kategorijah. Na progi, ki so jo odlično pripravili člani športnega društva z Vač ter ostali domačini, se je odvijalo zanimivo tekmovalje, saj se je celo zgodilo, da je bilo tudi po osem tekmovalcev razvrščenih v eni sekundi.

Šola v naravi na Dolah

Osnovna šola Lojze Hostnik-Jovo Gabrovka je v času od 12. do 18. 2. izvedla zimsko šolo v naravi za 5. razrede. Učenci so imeli prvi dve uri pouk iz izobrazbenih predmetov. Po malici so se odpravili na smučišče na Dole. Po dveh urah smučanja je sledil odmor s kosilom, po kosilu pa so nadaljevali z učenjem smučanja.

S tem se je še enkrat pokazalo, da je bila nabava elektronske ure dobra investicija, saj so s tem časi izmerjeni natančno in hitro. Tako so bile v letu 1986 izvedene že štiri tekme v okviru SKY pokala, na katerem je skupno sodelovalo preko 500 smučarjev.

Rezultati občinskega prvenstva ter razvrstitve po štirih tekmah

Pionirke — 1. do 4. razred: 1. NVTIŠA ŠTRUBELJ — 39,06 točk, 2. SAŠA SETNIČAR — 48,03 točk.

Pionirke — 5. do 8. razred: 1. MARIJA KONJAR — 33,94 točk, 2. NATALIJA BORIŠEK — 34,54 točk, 3. SABINA DEŽELAK — 35,52 točk.

Dečki — 1. do 4. razred: 1. SIMON DOBČNIK — 36,47 točk, 2. DAMJAN ŠTRUS — 36,62 točk, 3. MIHA KRNC — 36,76 točk.

Dečki — 5. do 8. razred: 1. TOMAŽ SETNIČAR — 31,20 točk, 2. JURE KOVIČ — 32,28 točk, 3. KLEMEN VIDRGAR — 32,40 točk.

Ženske »C«: 1. ŠTEFKA KODRMAN, 40,03 — 25 točk.

Ženske »B«: 1. JELKA KOTAR, 37,95 — 25 točk, 2. MARJANA DEŽELAK, 1,48.80 — 20 točk.

Ženske »A«: 1. ŠPELA KOVIČ, 32,60 — 25 točk, 2. NADA LAVRIČ, 35,64 — 20 točk, 3. FANI MAROLT, 37,46 — 15 točk.

MOŠKI »D«: 1. LADO KAVŠEK,

32,49 — 25 točk, 2. VINKO UVODIČ, 33,84 — 20 točk, 3. JOŽE KOVIČ, 33,86 — 15 točk.

MOŠKI »C«: 1. JANEZ KOVIČ, 30,67 — 25 točk, 2. TINE VERHOVEC, 31,28 — 20 točk, 3. LUDVIK NOVAK, 31,79 — 15 točk.

MOŠKI »B«: 1. JOŽE ČOŽ, 30,45 — 25 točk, 2. JERNEJ KONJAR, 30,47 — 20 točk, 3. SREČO KOTAR, 31,42 — 15 točk.

MOŠKI »A«: 1. JERNEJ KOVIČ, 28,84 — 25 točk, 2. MATJAŽ KLINC, 29,83 — 20 točk, 3. MARKO ŠKULJ, 30,24 — 15 točk.

EKIPNO: 1. ŠD APNAR 60 točk, 2. PARTIZAN LITILJA 58 točk.

Mirko Plaznik

Da sneg ni samo za kepanje, sankanje in smučanje, so dokazali mladi oblikovalci z Vač, ki so pred vaško šolo »oživili« snegom zanimive živali. (Foto: Marjan Rogelj)

Tako so absolvirali 30-urni tečaj smučanja.

Šole smučanja se je udeležilo 30 učencev, 21 iz Gabrovke in 9 z Dol. Snežne razmere so bile ugodne. Učenci so vadili svojemu znanju primerno v treh skupinah. Boljši smučarji so izpopolnjevali svojo tehniko, popravljali napake, pridobljene v procesu samoučenja, vadili terensko vožnjo in vožnjo med vraticami. Začetniki pa so pričeli s poukom smučanja od prvih korakov dalje. Zadnji dan so svoje znanje potrdili s tekmovaljem v slalomu.

Omenim naj še, da tak način izvedbe šole v naravi res ne zadosti vsem smotrom, ki naj jih realizirali v šoli v naravi. Tu mislim predvsem na vzgojne, zdravstveno-higienske in socializacijske smotre, saj so se učenci vsak dan vozili domov in niso živeli v skupini v času šole. Zato bi bilo najprimernejše ime za to izvedbo — tečaj smučanja. Po drugi strani pa je ta način zelo poceni in je omogočil šolo smučanja vsem učencem.

NOGOMET

3. tradicionalni turnir v dvoranskem nogometu

ŠD Presad Gabrovka je 15. 2. 1986 organiziralo v telovadnici OŠ 3. turnir v dvoranskem nogometu. Prijavilo se

je 16 ekip, vendar se dve turnirja nista udeležili.

Sistem tekmovalja je bil na izpadanje. Najboljše ekipe iz prejšnjih tekmovalj so bile nosilke skupin, z žrebom pa smo določili nasprotnike. Ekipe so igrale polčase po 10 minut. Pravila so prilagojena majhni dvorani in posebnim dimenzijam golov.

V zaključni del so se uvrstile štiri ekipe: Osvežilci zraka I in II, Bunker 44 in Štrumfi. Za prvo mesto je ekipa Osvežilcev II premagala Bunker 44, Štrumfi pa Osvežilci zraka I.

Vrstni red: 1. mesto — Osvežilci zraka II
2. mesto — Bunker 44
3. mesto — Štrumfi
4. mesto Osvežilci zraka I

Vse štiri ekipe so prejele pokale.

Medved Igor

Prodajam zmrzovalecni omaro 130 l. Lajovic Marija, Podkraj 2, Litija

S 1. 4. 1986 oddam lokal za mirno obrt. Lajovic Marija, Podkraj 2, Litija

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: občinska konferenca SZDL Litija, Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Franc Končar, Mojca Lebinger, Franc Mali st., Slavko Rokavec, Boris Žužek, Jelka Belec (lektor Glasila občanov). Uredniški odbor Delegateskega obveščevalca: Tine Brilej (odgovorni urednik), Mari Merzel, Vid Prunseis, Roža Urbanc. Predsednik časopisnega sveta: Hilda Bole. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika Novo mesto, Tisk: Tiskarna Novo mesto. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9. tel.: 881-617. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

V januarju se je v občini Litija rodilo 9 dečkov in 11 deklic, v februarju pa 7 dečkov in 6 deklic.

V mesecu februarju se je na Bogenšperku poročilo 10 parov, med njimi: JANEZ KUCKLAR, dipl. ing. strojništva iz Ljubljane, in PRIMCDARJA, dipl. farmacevt iz Ljubljane, PETER BERDAJS, šofer s Spodnjega Loga, in MALCI KOZLEVCAR, prodajalka iz Gorenje vasi pri Polici, BOJAN LUSTEK, RTV mehanik iz Zg. Jablanice, in ŽELJKA KURETIČ, odpravnik iz Zg. Jablanice, MARJAN JERLAH, orodjar iz Martinje vasi, in VIKTORIJA ZGONC, kuharica iz Šentruperta, DARKO KOS, merilni tehnik iz Borovaka, in SONJA BEJA, finančni ref. iz borovaka, SAŠO FURMAN, delavec iz Komende, in ŠPELA BRODAR, tekstilni tehnik s Save, IVAN GORŠE, elektromehaničar iz Ljubljane, in ANTONIJA PAJSAR, med. sestra iz Ljubljane.

Umrli v februarju:

JOŽEFA ZUPANČIČ, 74 let, iz Oble Gorice, ALOJZIJA VIDGAJ, 72 let, iz Poljan, ANTON HAUPTMAN, 74 let, iz Zg. Jablanice, VINCENCIJ ŽUST, 53 let, iz Litije, MARJETA BRANK, 60 let, iz Ljubljane, ANA POGLAJEN, 85 let, iz Litije, MARIJA LJUBIČ, 89 let, iz Ljubljane, MARIJA ŽELEZNIK, 79 let, iz Črnega potoka, FRANCKA TAUREJ, 74 let, iz Črnega potoka, STEVO MARINOVIČ, 50 let, iz Donjega Čela, FRANČIŠKA GODEC, 87 let, iz Jevnice, CIRIL FEMC, 23 let, iz Gabrovke, MARIJA MALI, 88 let, iz Kandrš, HEDVIKA PAVLICA, 71 let, iz Litije.

Joža Čož

Zlatoporočenca

V nedeljo, 16. februarja 1986, sta Marija in Jože Mohar iz Malih Sel 9 pri Vačah v krogu petih sinov in hčera ter osemnajstih vnukov in dveh pravnukov praznovala zlato poroko.

Vsi jima prisrčno čestitamo k tako visokemu jubileju in jima želimo še veliko let skupnega življenja.

Š. K.